

Stockholms stads tjänstenämnd.

Tjänstenämnden.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. 54 05 00 (växel).

Då år 1911 en omfattande reglering skedde av de rent kommunala befattningshavarnas löne- och tjänstgöringsförhållanden, beslöto stadsfullmäktige tillika att, för vinnande av en enhetlig behandling av stadens lönefrågor, tillsätta en särskild lönenämnd, vars åligganden och befogenheter bestämdes genom instruktion av den 5 maj 1911.

I samband med den allmänna lönereglering för stadens befattningshavare, som genomfördes år 1921, skedde även en omorganisation av lönenämnden, vilken, under den förändrade benämningen *Stockholms stads tjänstenämnd*, erhöi i flera avseenden vidgad befogenhet. Härigenom avsågs främst att beförda enhet och likformighet i stadens tjänste- och löneförhållanden samt att i möjligaste mån befria stadsfullmäktige från hithörande smärre ärenden. Instruktion för den nya tjänstenämnden fastställdes av k. mt den 17 juni 1921.

Tjänstenämnden handhar i enlighet med vad därom finnes stadgat frågor rörande anställnings-, arbets- och avlöningsvillkor för kommunalstyrelsens och magistratens tjänstemän, ävensom de angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Tjänstenämnden åligger särskilt: att noggrant följa och vaka över tillämpningen av de för tjänstemännen gällande tjänste-, avlönings- och pensionsreglementena; att efter framställning av förvaltningsnämnd eller då nämnden eljest finner skäl därtill meddela erforderliga beslut eller föreskrifter rörande tolkningen och tillämpningen av sådana stadsfullmäktiges beslut, som angå tjänstemännen i deras egenskap av arbetstagare hos staden; att årligen inom tid, som stadskollegiet utsätter, till kollegiet avgiva yttrande över nämndernas förslag till stat för nästföljande år, i vad de avse avlöningar och pensioner till tjänstemän samt att, i den mån så ske kan, följa behandlingen av såväl andra kommuners som statens löne- och pensionsfrågor; att pröva framställning om tjänste- och familjepension jämväl i fall, då fråga icke är om tillämpning av gällande pensionsreglementen, ävensom frågor om understöd åt tjänstemän eller tjänstemäns efterlevande; att i de fall, då nämnden icke anser sig kunna bifalla dylik framställning i dess helhet, med eget yttrande hän-skjuta ärendet till stadsfullmäktige för avgörande,

därest sökanden ej annat önskar. Erforderligt samarbete bör äga rum mellan nämnden och löneavtalsnämnden.

Jämlikt revisionsstadgan för Stockholm den 9 april 1936 har tjänstenämnden att verkställa granskning av revisionskontorets räkenskaper, i vad desamma avse utgifter för löner, arvoden och pensioner (jfr sid. 131).

Stadens övriga nämnder äga årligen utse en representant för att efter kallelse, utfärdad av tjänstenämndens ordförande, närvara vid tjänstenämndens sammanträden, då där behandlas ärenden, berörande vederbörande nämnds förvaltningsområde. Sådan representant äger rätt att därvid deltaga i tjänstenämndens överläggningar samt att erhålla sin mening antecknad till protokollet. Tjänstenämnden har, enligt stadskollegiets beslut den 24 april 1941, erhållit be- myndigande att representera staden vid förhandlingar jämlikt lagen den 17 maj 1940 om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän.

Tjänstenämnden består av, förutom ordförande som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden minst en gång i månaden. Vid nämndens sammanträden äger tjänstedirektören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet.

Beträffande det år 1937 inrättade särskilda besvärsinstitutet för tjänstetillsättningsfrågor och den för dess handhavande inrättade besvärsnämnden (se sid. 127). Angående stadskollegiets lönekommitté (se sid. 497), pensionsmyndigheten (se sid. 148) och samarbetsnämnder (se sid. 646).

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads tjänstenämnd, fastställd av ÖA 6 dec. 1946, med ändr. (Kf 1940: nr 52, 1946: nr 18). Allmänt tjänstereglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 19 dec. 1947, med ändr. och tillägg samt anvisningar och övergångsbestämmelser (Kf 1949: nr 60, 1950: nr 14, 23, 39, 55, 1951: nr 39, 46, 50, 86, 87, 88, 99, 103, Suppl. nr 1, 1952: nr 53, 59). Särskilda avlöningsbestämmelser om arvodesanställning, antagna av SF 20 dec. 1948 (Kf 1949: nr 60). Allmänt tjänstereglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 14 och 15 juni 1937, med ändr. Tjänstereglemente för befattningshavare vid polisväsendet inom

Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937 och fastställt av ÖÅ 13 juli 1937, med ändr. Allmänt tjänstepensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937¹⁾, med ändr. Familjepensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937¹⁾, med ändr. Avtal mellan Stockholms stad och Stockholms stads befattningshavares familjepensionskassa om stadens övertagande av kassans rörelse, av k. m:t fastställt att gälla fr. o. m. 1 okt. 1937. Tjänstereglemente för borgarråd, antaget av SF 22 mars 1948 (Kf 1949: nr 60) samt pensionsreglemente för borgarråd, antaget av SF 17 dec. 1951 (Kf 1951: nr 108). 1948 års avlöningsreglemente för rättsbildade tjänstemän vid Stockholms magistrat och rådhusrätt samt åklagarmyndighet och poliskammare, fastställt av k. m:t 14 okt. 1949 (Kf 1949: nr 60). Bestämmelser ang. reglerad befordringsgång för viss personal vid Stockholms magistrat och rådhusrätt samt poliskammare, antagna av SF 29 okt. 1948, med ändr. antagna av SF 30 juni 1950. (Kf 1949: nr 60). Avlöningsreglemente för ordinarie tjänstemän vid vissa av ÖÅ:s avdelningar och ÖÅ underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, antaget av SF 24 jan. 1938 och fastställt av k. m:t 29 april 1938. 1948 års pensionsreglemente för rättsbildade tjänstemän vid Stockholms magistrat och rådhusrätt samt åklagarmyndighet och poliskammare (Kf 1949: nr 60). Tjänstepensionsreglemente för tjänstemän vid vissa av ÖÅ:s avdelningar och ÖÅ underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, fastställt av k. m:t 6 maj 1938 i huvudsaklig anslutning till beslut av SF 24 jan. 1938. Familjepensionsreglemente för tjänstemän vid vissa av ÖÅ:s avdelningar och ÖÅ underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, fastställt av k. m:t 6 maj 1938 i huvudsaklig anslutning till beslut av SF 24 jan. 1938, med ändr. Avlöningsreglemente för lärarpersonalen i övningsämnen vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, fastställt av ÖÅ 14 juli 1921, med ändr. Reglemente ang. avlöning och pension för överlärare samt inspektörer och inspektriser i vissa undervisningsgrenar vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, fastställt av ÖÅ 14 juli 1921, med ändr. 1949 års avlöningsreglemente för lärare vid Stockholms stads skolor för yrkesundervisning och vid Stockholms stads handelsgymnasium, antaget av SF 21 dec. 1949 (Kf 1949: nr 51), med ändr. 1949 års provisoriska avlöningsreglemente för övningslärare vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 21 dec. 1949. (Kf 1949: nr 52.) Bestämmelser ang. rörligt löne- eller pensionstillägg åt vissa stadens tjänstemän samt pensionärer och understöds-

tagare m. fl., antagna av SF 15 juni 1921, med ändr. (Gäller endast oreglerade befattningar och tjänster.) Resereglemente för Stockholms stad, antaget av SF 20 juni 1927, med senare tillämpningsbest. SF:s beslut 20 dec. 1939 och 18 nov. 1940 om skyldighet för befattningshavare, som erhålla förordnande efter 1939 års utgång, att med viss begränsning underkasta sig sådana jämkningar i fråga om pensionsbeloppen, som SF i vederbörlig ordning besluta (Kf 1940: nr 36). Regler för samarbetsnämnder vid kommunala verk och inrättningar (Kf 1948: nr 4).

Stat år 1953. Utgifter: driftbudgeten 497,394 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,363 kr.

Tjänstenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Frank, P. W., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset vardagar 10—11, i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Carbell, E. E. E., byråchef, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Alderin, E. K., typograf, stadsfullm.

*Carlberg, O. Ch., underinspektör, stadsfullm.

*Gustafsson, H. L., metallarbetare.

Ossbahr, C. P., advokat, stadsfullm.

*Svanberg, A. Lisa, förbundssekreterare, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Arbelund, A. G. M., sekreterare.

*Blomgren, R. A., bandagearbetare.

¹⁾ Ordföranden skall vid förfall i första hand ersättas av suppleanten hr Viktorin, vice ordföranden av suppleanten hr Blomgren, ledamöterna hr Ossbahr och fröken Svanberg av suppleanten fröken Meurling, ledamoten hr Carlberg av suppleanten fru Julin, ledamöterna hrr Gustafsson och Alderin av suppleanterna hrr Arbelund och Nilsson. Därest den för frånvarande ledamot utsedde personliga suppleanten ej är tillstädes, skall i den mån suppleanterna icke redan tagits i anspråk enligt huvudregeln, såsom ersättare inträda den till tjänsteåren äldste suppleanten inom samma partigrupp. Ordningföljden skall härvid bli: inom socialdemokratiska gruppen hrr Blomgren, Arbelund och Nilsson samt inom de borgerliga partierna fru Julin, hr Viktorin och fröken Meurling. Om någon suppleant enligt denna ordning icke finnes till-

¹⁾ Fastställt av ÖÅ 13 juli 1937, såvitt angår polisväsendet.

*Julin, f. Liljenbrunn, Gertrud J., ombudsman, stadsfullm.

Meurling, Margareta S. M., förste kontorsskriver, stadsfullm.

*Nilsson, B. S., ombudsman.

Viktorin, A. F., försäkringstjänsteman, stadsfullm.

Tjänstenämndens delegerade.

1. Delegerade för förhandling enligt lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän (förhandlingsdelegerade).

Carbell, E. E. E.; Frank, P. W.; Ossbahr, C. P.

Suppleanter: Carlberg, O. Ch.; Gustafsson, H. L. och tjänsteförrättande tjänstedirektören.

2. Delegerad för frågor om:

- a) löneförhöjningar åt ordinarie personal, som kvarstår å äldre stat;
- b) tjänstledighet under längre sammanhängande tid än sex månader;
- c) ersättningar till vikarier;
- d) befrielse från skyldigheten att bebo tjänstebostad;
- e) tillämpning av bestämmelserna i resereglementet för Stockholms stad.

Frank, P. W.

Suppleanter: Carbell, E. E. E. eller tjänsteförrättande tjänstedirektören.

3. Delegerade för frågor om fastställande av ersättningar för tjänstebostäder.

Alderin, E. R.; Carlberg, O. Ch.; Svanberg, A. Lisa.

Suppleanter: Blomgren, R. A. och Gustafsson, H. L. samt tjänsteförrättande tjänstedirektören.

4. Delegerade för frågor om avlöning åt extra personal.

Gustafsson, H. L.; Ossbahr, C. P.

Suppleanter: Carlberg, O. Ch. och tjänsteförrättande tjänstedirektören.

5. Delegerad för frågor om reguljära löneklassuppflyttningar för ordinarie och extra personal ävensom beträffande frågor angående automatiskt inträddande ordinariebeskäftigade (s. k. granskningsärenden).

Tjänsteförrättande tjänstedirektören med rätt för denne att i förekommande fall överlämna den

städes, skall oberoende av partigrupp såsom ersättare inträda den till tjänsteåren äldste suppleanten samt vid lika tjänsteår, den till levnadsåren äldste. Ordningföljden blir i sistnämnda fall: 1) hr Blomgren, 2) fru Julin, 3) hr Viktorin, 4) fröken Meurling, 5) hr Arbelund samt 6) hr Nilsson.

sålunda meddelade befogenheten till tjänsteförrättande tjänstesekreteraren.

6. Den för tjänste- och löneavtalsnämnderna gemensamma pensionsdelegationen.

(Se sid. 149, 152.)

Carbell, E. E. E.; Frank, P. W.; Ossbahr, C. P.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 121).

Tjänstenämndens kansli.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. 54 05 00 (växel). expeditionstid: 10—14,30.

Tjänstedirektör (B 19).

Anderberg, G. H. A.; mottagningstid: 10,30—11,30.

Tjänstesekreterare (37).

Engberg, B. H. F.; mottagningstid: 10—11.

Sekreterare (31).

Högrell, B. O. B.; Lennerfors, E. S., tjl. (se sid. 123), tf. Ericsson, C.-B. A.

Notarie (26).

Wanngård, C. J.

Förste kammarskrivare (23).

Antoni, P. A.; Norström, F. O., tf.

Kontorsassistent (18).

Stråberg, E. K. (Vivan).

Kontorsskrivare (13).

Eriksson, Karin I.

Två kanslibiträden, tre kontorsbiträden, en expeditionsvakt, ett expeditionsvaksbiträde.

Stockholms stads pensionsmyndighet.

Enligt det av stadsfullmäktige den 17 december 1951 antagna 1951 års pensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse (Kf 1952: nr 68) skall det ankomma å »pensionsmyndigheten» att pröva och avgöra frågor om rätt att åtnjuta pension, pensionsförmåns omfattning samt tolkning och tillämpning i övrigt av reglementet. De väsentligare uppgifterna skola härvid vara

att pröva pensionsreglementets tillämplighet på arbetstagare, fastställa pensionsrätt, företaga samordning med tidigare intjänad pensionsrätt samt utfärda pensionsbesked,

att fixera pensionslön, tjänstetidsfaktor och pensionsunderlag samt fastställa skilda slag av pensioner (ålders-, sjuk-, garanti-, visstids- och familjepensioner),

att ompröva sjukpensionsfall samt
att utfärda fribrev.

Härjämte skall det ankomma på pensionsmyndigheten att beakta förekommande övergångsbestämmelser samt tillämpa de pensionsbestämmelser för arbetstagare hos staden, som gälla vid sidan av 1951 års pensionsreglemente.

De uppgifter, som enligt reglementet ankomma å pensionsmyndigheten, skola enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 december 1951 tills vidare handhavas, i fråga om tjänstemän av tjänstenämnden och i fråga om kollektivavtalsanställda av löneavtalsnämnden.

För att handlägga pensionsärenden hava tjänstenämnden och löneavtalsnämnden utsett en för de båda nämnderna gemensam delegation, bestående av nämndernas ordförande samt ytterligare två ledamöter från vardera nämnden (se

sid. 148, 152). Efter behandlingen i delegationen skola ärendena anmälans till respektive nämnder för godkännande. Beredningen av pensionsärendena handhaves av ett provisoriskt pensionskontor.

Pensionskontoret.

*Hantverkargatan 3, K., t. 54 03 60 (växel);
expeditionstid: 9,30—14 (lördagar och dag
före helgdag 9,30—13).*

Föredragande (19,200 kr.).

Naüclér, K. E. H.; mottagningstid 10—11.

Sekreterare (16,032 kr.).

Vakant.

Konsulent (10,800 kr.).

Mähl, S. O.; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (9,684 kr.).

Govenius, A. O.

Kontorsassistent (7,428 kr.).

Vakant.

Ett kanslibiträde samt ett kontorsbiträde.

Stockholms stads löneavtalsnämnd.

Löneavtalsnämnden.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. 54 05 00 (växel).

Frågan om arbets- och lönevillkor för kommunens fasta arbetare har vid åtskilliga tillfällen varit föremål för behandling av stadsfullmäktige och stadens myndigheter. Förslag om utredning därav framlades i motioner hos stadsfullmäktige bl. a. 1905 och 1908. I olika motioner 1909 och 1910 föreslogs, att en särskild nämnd skulle inrättas för handläggning av arbets- och löneförhållanden för arbetare och med dem likställd personal vid stadens arbeten. 1910 framlades även ett av stadens arbetschefer och stadskamraren utarbetat förslag till »stamanställning» av arbetare i stadens tjänst. Stadsfullmäktige beslöt emellertid 1913 att avslå detta förslag och hänsköt i stället hela frågan för utredning till en kommitté. Denna framlade 1918 förslag om inrättande av en »Stockholms stads arbetarelöne-nämnd» samt rörande formerna för ordnande vid stadens arbetsföretag av drifts- och arbetspersonalens arbets- och lönevillkor. Detta förslag blev med vissa ändringar antaget av stadsfullmäktige, som den 27 juni 1918 beslöt tillsättandet av *Stockholms stads löneavtalsnämnd*, för vilken instruktion fastställdes av k. m:t den 16 augusti s. å. Nya instruktioner för nämnden hava sedermera fastställts den 19 mars 1920 och den 6 december 1940.

Enligt nu gällande instruktion åligger det löneavtalsnämnden att handhava och avgöra frågor om anställnings-, avlönings- och arbetsvillkor för stadens arbetare samt att i enlighet med gällande reglementen handhava frågor rörande pension till arbetare och familjepension till arbetares efterlevande. Nämnden handhar därjämte de angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnats. Det ankommer vidare på nämnden att behandla framställningar om egen- och familjepension jämväl i fall, då fråga icke är om tillämpning av gällande pensionsreglementen, ävensom frågor om understöd åt arbetare eller arbetares efterlevande. Bifaller nämnden dylik framställning i dess helhet är ärendet för stadens vidkommande avgjort. Anser nämnden sig icke kunna bifalla framställningen, skall nämnden, där sökanden ej annat önskar, med eget yttrande hänskjuta ärendet till stadsfullmäktige för avgörande. Med arbetare förstås arbetstagare, vars avlönings- och arbetsvillkor bestämmas enligt kollektivavtal eller därmed jämförliga grunder. Vi-

dare skall nämnden inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem äskas. I alla ärenden, som falla inom nämndens förvaltningsområde, samt i mål rörande kollektivavtal äger nämnden själv eller genom ombud så införa som utom domstol anhängiggöra och föra stadens talan. Nämnden äger anlita utomstående sakkunniga.

Löneavtalsnämnden består av, förutom ordföranden, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige bland personer, vilka tillhöra nämnd eller styrelse över sådana stadens verk, som sysselsätta minst 100 arbetare. Tjänstgöringstiden för samtliga ledamöter — utom ordföranden — och suppleanter i nämnden är två år. Nämnden utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande. Därjämte har nämnden inom sig utsett delegerade för handläggning av vissa ärenden. Representant för stadens förvaltningschefer äger rätt att deltaga i nämndens överläggningar samt att få sin mening antecknad i protokollet. Representanten jämte suppleant för denne utses av förvaltningscheferna vid sådana stadens verk, som sysselsätta minst 100 arbetare. Erforderligt samarbete äger rum mellan löneavtalsnämnden och tjänstenämnden. Under löneavtalsnämnden lyder nämndens kansli, vars chef är direktören.

Nämnden sammanträder på ordförandens kallelse eller när minst två ledamöter med uppgift om anledningen därom skriftligen göra framställning. Ang. pensionsmyndigheten, se sid. 148.

Stadsfullmäktige beslöt den 22 mars 1948 antaga regler för samarbetsnämnder vid kommunala verk och inrättningar (se sid. 646).

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads löneavtalsnämnd, fastställd av ÖA 6 dec. 1940, med ändr. (Kf 1940: nr 53; 1946: nr 19). Egenpensionsreglemente för arbetare i Stockholms stads tjänst, SF:s beslut 12 dec. 1939, med ändr. Provisoriskt tillägg till stadens arbetarpensioner, SF:s beslut 20 maj 1946. Familjepensionsreglemente för arbetare i Stockholms stads tjänst, SF:s beslut 12 dec. 1939, med ändr. 1951 års pensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse, SF:s beslut 17 dec. 1951. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1952, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1952, för arbetare vid elverket, gasver-

ket, vattenledningsverket, hamnförvaltningen, gatukontorets byggnadsavdelning, parkavdelning samt renhållningsavdelning, fastighetskontoret, folkskoledirektionen, begravningsplatserna, idrotts- och friluftsstyrelsens bad-, idrotts- och friluftsanläggningar, slakthus, saluhallar och salutorg samt brandkårens elektrotekniska avdelning. Överenskommelse om arbets- och lönevillkor för arbetstagare, hänvisade till arbetslöshetsnämndens beredskapsarbeten, gällande fr. o. m. 1 jan. 1952. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 juli 1952, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1952, för sjukvårdsbiträden, köks-, baderske-, tvätt- och städerspersonal samt arbets- och maskinpersonal vid sjukhus och anstalter, som sortera under sjukhusdirektionen, fattigvårdsnämnden, styrelsen för vård och undervisning av psykiskt efterblivna, barnavårdsnämnden, folktandvårdsstyrelsen, hälsovårdsnämnden, nykterhetsnämnden, husmoderssesternämnden och folkskoledirektionen. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 juni 1946, med ändr. enligt supplement, gällande fr. o. m. 1 jan. 1951, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1951 för städerspersonal, med ändr. och tillägg 24 maj 1952. Allmänna bestämmelser gällande fr. o. m. 1 juli 1952 och specialbestämmelser gällande fr. o. m. 1 jan. 1952 för skolmåltidspersonal. Allmänna bestämmelser gällande fr. o. m. 1 april 1952 och specialbestämmelser gällande fr. o. m. 1 jan. 1952 för arbetsbiträden i skolkök samt barnvakter och sömmerskor vid systugor hos lärings- och yrkesskolstyrelsen. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för skogsarbetare, gällande fr. o. m. 1 jan. 1951, med ändr. gällande fr. o. m. 1 jan. 1952. Allmänna bestämmelser gällande fr. o. m. 1 april 1952 och specialbestämmelser gällande fr. o. m. 1 jan. 1952 för kabinetsbiträden vid gatukontorets renhållningsavdelning. Bestämmelser för extra snörenhållningsarbetare, gällande fr. o. m. 23 dec. 1952. Bestämmelser om rese- och gångtidsersättning. Överenskommelse om ersättning vid vikariat, gällande fr. o. m. 1 jan. 1952. Överenskommelse om traktements- och resekostsersättning, gällande fr. o. m. 1 maj 1952. Förhandlingsordning enligt överenskommelse mellan Svenska stadsförbundet och Svenska kommunalarbetsförbundet. Regler för samarbetsnämnder vid kommunala verk och inrättningar, antagna av SF 22 mars 1948.

Stat år 1953. Utgifter: driftbudgeten 221,193 kr.

Löneavtalsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Frank, P. W., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset vardagar 10—11, i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Ljung, A. J. H., förrädsarbetare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

- *Björkhammar, S. A., ombudsman.
- Britth, L. G., förste byråsekreterare.
- *Eriksson, Axel, ombudsman.
- Lundström, P. J., faktor.
- *Åkerman, O. M. J., civilingenjör.

Suppleanter.¹⁾

- Alderin, E. K., typograf, stadsfullm.
- *Claesson, G. H., ombudsman.
- *Elbe, A. M., typograf.
- *Killander, V. Å., direktörsassistent.
- Sjönell, P. B. G., direktör.
- Widgren, K. R., civilingenjör.

Förvaltningschefernas representant (1953—1954).

Ekwall, P. G., gatudirektör.

Suppleant.

Wedefelt, G. F. G:son, biträdande sjukhusdirektör.

Löneavtalsnämndens delegerade.

Förhandlingsdelegerade.

Frank, P. W.; Ljung, A. J. H.; Britth, L. G.

Suppleanter: Widgren, K. R.; Lundström, P. J.; Eriksson, Axel; Åkerman, O. M. J.

¹⁾ Beträffande ordningen för suppleanternas inträde gäller, att vid förfall för ledamot, tillhörande visst parti, ersättare skall tagas bland de suppleanter, som tillhört samma parti. Den suppleant, som har längsta tjänstgöringstiden inom nämnden, eller, där åtskillnad i tjänstgöringstid icke finnes, den såsom stadsfullmäktig och därefter den till levnadsåren äldste skall därvid först inträda. Om vid förfall för ledamot suppleant tillhörande samma parti icke är tillstades, skall suppleant för annat parti inträda med iakttagande av ovannämnda åldersregler. I sistnämnda fall skall dock frånvarande ledamot tillhörande högerpartiet eller folkpartiet i första hand ersättas av suppleant från folkpartiet resp. högerpartiet och i sista hand av suppleant från socialdemokratiska partiet. Av löneavtalsnämndens ledamöter och suppleanter tillhört ledamöterna Frank, Britth och Björkhammar samt suppleanterna Sjönell och Widgren folkpartiet, ledamoten Åkerman och suppleanten Killander högerpartiet, ledamöterna Ljung, Eriksson och Lundström samt suppleanterna Alderin, Elbe och Claesson socialdemokratiska partiet.

Delegerade för frågor angående extra sjukhjälp.

Frank, P. W.; Ljung, A. J. H.

Suppleant: Tjänsteförrättande direktören.

Den för tjänste- och löneavtalsnämnderna gemensamma pensionsdelegationen

(se sid. 148, 149).

Frank, P. W.; Brith, L. G.; Ljung, A. J. H.

Revisorer.

Gemensamma för industriverksstyrelsen och löneavtalsnämnden (se sid. 221).

Löneavtalsnämndens kansli.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. 54 05 00 (växel); expeditionstid: 10—14.30.

Chef för nämndens kansli är direktören.

Direktör (B 16).

Vakant, *tf.* Ljungsäter, E. H.; mottagningstid: 10—11.

Sekreterare (31).

Ljungsäter, E. H., tjl. (se ovan), *tf.* Gustavsson, H. G.; Royen, S. N. H., *tf.*

Notarier (26).

Gustavsson, H. G., tjl. (se ovan), *tf.* Tidal, A. F.; Lind, A. G.

Förste kontorsskrivare (16).

Vakant, *tf.* Sjöbeck, f. Richter, E. L. V. (Essie).

En kontorsskrivare, ett kanslibiträde, ett kontorsbiträde.

Stockholms stads fastighetsnämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Fastighetsnämnden.

Vasagatan 4 (postadress: Stockholm 1); t. 22 35 80 (växel). Nämnden sammanträder i regel varannan helgfri tisdag kl. 15.30.

Förvaltningen av stadens fasta egendom ålåg tidigare i huvudsak drätselnämndens första avdelning. År 1908 beslöto emellertid stadsfullmäktige att tillsätta en särskild nämnd, lantegendomsnämnden, för handhavande av förvaltningen av stadens utanför dess dåvarande jurisdiktion belägna egendomar, där ej någon del av dem ställts under förvaltning av annan myndighet. Lantegendomsnämnden hade även att ombesörja erforderliga åtgärder för dessa områdens tillgodogörande för olika ändamål, deras förseende med kommunikationer samt avlopps-, vatten- och andra ledningar, för så vitt dessa åtgärder icke uppdragits åt annan myndighet, ävensom upplåtelse eller försäljning av mark samt beviljande av lån för byggnadsändamål.

Sedan förslag framkommit om inrättandet av bl. a. en särskild fastighetsstyrelse, som skulle övertaga stadens samlade fastighetsförvaltning, beslöto stadsfullmäktige den 18 november 1918 inrätta *Stockholms stads fastighetsnämnd*. Nämnden började sin verksamhet den 1 januari 1919, varvid den övertog lantegendomsnämndens förutvarande verksamhet, varjämte dit överflyttades dels de under drätselnämnden förut hörande organen för stadens fastighetsförvaltning, dels ock den dåvarande bostadskommittén utöfva verksamheten till bostadsbristens lindrande m. m. Fr. o. m. den 1 april 1920 överfördes ytterligare till fastighetsnämnden byggnadskontorets arkitekturavdelning i samband med att nämndens uppgift vidgades till att omfatta även husbyggnader för stadens räkning.

Fastighetsnämnden har till uppgift att förvalta alla Stockholms stad tillhöriga fasta egendomar, vilka icke stå under förvaltning av annan stadens nämnd; att för stadens räkning uppgöra förslag till förvärf och försäljning av fastigheter, i den mån detta ej ankommer på annan stadens nämnd, ävensom underställa dessa förslag stadsfullmäktiges prövning; att handlägga sådana ärenden rörande husbyggnader för stadens räk-

ning, som icke tillhöra annan nämnds handläggning; att handlägga frågor rörande stadens exploateringsverksamhet och ledningen av stadens fastighetspolitik; att omhänderhava stadens verksamhet i bostadsärenden; att beräkna gatumarkens ersättning och gatukostnadsbidrag, som tomtägare har att erlagga till staden, samt att pröva säkerhet för dylik ersättning och fastställa ifrågakommande ersättnings- och bidragsbelopp, ävensom vidtaga åtgärd för att sådant belopp skall inflyta till staden; att upprätta den i 8 § byggnadsstadgan oförmälda förteckningen över fastighetsägare ålliggande förpliktelser att till staden utgiva bidrag till gatukostnad; samt att ombesörja de angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Med avseende å förvaltningen av stadens fastigheter tillkommer det fastighetsnämnden särskilt att tillhandahålla stadens övriga nämnder erforderliga lokaler och fastigheter, att tillse, att odlingsbar mark med hänsyn tagen till det ändamål, för vilket marken är avsedd, väl brukas, samt att nödiga åtgärder vidtagas till naturens skyddande; samt att debitera, uppbära och i föreskriven ordning redovisa de inkomster, vilka inflyta av de under nämndens förvaltning stående fastigheterna.

Vid omhänderhavandet av stadens verksamhet i bostadsärenden tillkommer det fastighetsnämnden särskilt att hava sin uppmärksamhet riktad på att från kommunens sida vidtagas de åtgärder för beredande av erforderlig tillgång på sunda och billiga bostäder, vilka kunna anses falla inom kommunens befogenhetsområde, samt framlägga de förslag och i övrigt vidtaga de åtgärder, som i sådant avseende kunna anses av omständigheterna påkallade; samt att, där stadsfullmäktige ej annorledes bestämma, hava den befattning med bostadsärenden, som enligt allmän lag eller författning kan åligger kommunalt organ. Fastighetsnämnden äger avhända staden eller åt staden förvärva mark, som erfordras för genomförande av stadsplan, tomtindelning, byggnadsplan eller generalplan, under förutsättning dels att antingen arealen icke överstiger 100 kvm eller värdet icke överstiger 25,000 kr., dels att marken icke är av sådan beskaffenhet, som i 63 § a) kommunallagen sägs.

FSN

Genom skilda beslut av stadsfullmäktige har fastighetsnämnden ålagts de uppgifter, som äro förenade med förmedling av lån och bidrag, som utgå av statsmedel i syfte att främja bostadsförsörjningen. Skyldighet för kommun att ombesörja sådan förmedlingsverksamhet har numera föreskrivits genom lagen den 10 juli 1947 om kommunala åtgärder till bostadsförsörjningens främjande (Svf 1947: nr 523). Nu gällande författningar, som reglera förmedlingsverksamheten äro kungl. kungörelserna den 30 juni 1948 om *dels* tertiärlån och tilläggsloan för flerfamiljshus, med ändr. (Svf 1948: nr 587, 1949: nr 377, 1950: nr 331, 1951: nr 463, 756, 1952: nr 461), *dels* egnahemsloan och förbättringsloan, med ändr. (Svf 1948: nr 546, 1949: nr 390, 1950: nr 332, 1951: nr 461, 755, 1952: nr 460) samt *dels* familjebostadsbidrag och bränslebidrag, med ändr. (Svf 1948: nr 547, 642, 1949: nr 378, 1951: nr 462, 1952: nr 462, 773). Fastighetsnämnden är vidare förmedlingsorgan för särskilda, statliga bostadsbidrag, vilka utgå i form av bostadsrabatter, s. k. trekronorsbidrag. Ansökningar om byggnadstillstånd för bostadsbyggnadsarbeten, vilka skola avgöras av statliga myndigheter, skola ingivas till fastighetsnämnden i egenskap av förmedlingsorgan. Nämnden har att med eget yttrande vidarebefordra desamma. Fastighetsnämnden handhar jämväl den byggnadsverksamhet, som föranledes av k. kungörelsen den 22 juni 1939 om statsbidrag till anordnande av pensionärshem, med ändr. (Kfh 1946: sid. 915, Kf 1947: nr 94, 1948: nr 77). Beträffande stadens åtgärder för stimulerande av bostadsproduktionen, se nämndens förvaltningsberättelse (senast Bih. 1952: nr 11).

Stadsfullmäktige hava den 16 november 1936 med stöd av stadsplanelagen (§ 49) antagit gatukostnadsbestämmelser för Bromma, Brännkyrka och Enskede församlingar samt den söder och öster om Hammarbyleden belägna delen av Sofia församling, vilka bestämmelser med vissa ändringar fastställes av k. m:t den 31 mars 1938. Den 17 april 1944 hava stadsfullmäktige antagit gatukostnadsbestämmelser för det inre stadsområdet, vilka bestämmelser fastställes av k. m:t den 15 november 1945. Gatukostnadsbestämmelserna reglera skyldigheten för ägare av tomt inom ovannämnda områden att bidraga till kostnaden för anläggning av gata och avloppsledning. Uträkandet av dessa bidrag ävensom tillämpningen av bestämmelserna i övrigt ävilas som förut nämnts fastighetsnämnden.

Efter utfärdandet av ny byggnadslag med ändrade stadganden rörande gatukostnadsbestämmelser innehåll hava stadsfullmäktige den 24 januari 1949 uppdragit åt stadskollegiet att uppgöra förslag till nya gatukostnadsbestämmelser (se Utl. 1949: nr 8).

Stadsfullmäktige beslöto den 16 december 1946 i samband med att flyghamnssstyrelsens verksamhet upphörde uppdraga åt fastighetsnämnden att fr. o. m. den 1 januari 1947 övertaga förvaltningen av Skå-Edeby flygplats.

Fastighetsnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Nämndens verkställande organ utgöres av fastighetskontoret, vars chef är fastighetsdirektören. Vid nämndens sammanträden äger fastighetsdirektören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Samma rätt tillkommer avdelningschef vid sammanträde med delegation, inför vilken avdelningschefen ålagts föredragningsskyldighet i löpande förvaltningsärenden. Avdelningscheferna i fastighetskontoret äga enligt nämndens beslut rätt och skyldighet att närvara vid nämndens sammanträden.

Till nämndens förfogande står särskämte, vid sidan av fastighetskontoret, ett särskilt kansli, som förestås av fastighetssekreteraren.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1946 har för genomförande av avgiftsfri kommunal bostadsförmedling i Stockholm på fastighetsnämndens förslag inrättats styrelsen för Stockholms stads bostadsförmedling (se sid. 177).

Författningar. Instruktion för Stockholms stads fastighetsnämnd, fastställd av ÖA 4 okt. 1945, med ändr. (Kf 1945: nr 42, 1950: nr 2). (Författningar berörande nämnden som förmedlingsorgan för statliga bostadsloan, se ovan.)

Stat år 1953. Utgifter: driftbudgeten 86,683,204 kr. (därav engångs 441,815 kr.), dessutom förslagsmedel 500,000 kr., kapitalbudgeten 1,316,467 kr. (därav engångs 6,500 kr.), låne-medel, i linjen 28,713,300 kr., inom linjen 16,594,000 kr., dessutom förslagsmedel 279,151,623 kr.; inkomster: driftbudgeten 76,809,026 kr., kapitalbudgeten 1,309,967 kr.

Fastighetsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Wennström, G. E., borgarråd; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

***Carlsson, C. W.,** direktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Bohman, B. G., direktör.

Göransson, C. Gustaf E., ombudsman, stadsfullm.

***Johannesson, E. G. V.,** direktör.

***Lundgren, W. E.** Valborg, advokat.

Nordin, E. A., kontorschef, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

*Aronson, S. A., direktör, stadsfullm.
 *Hjerne, K. G., färghandlare, stadsfullm.
 *Lind, B., redaktör, stadsfullm.
 Modig, J.-O., direktör.
 Thörnlund, J. A. F., redaktör, stadsfullm.
 Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm.

Fastighetssekreterare.

Ahlgren, I. V., tjl. (se sid. 156), *tf.* Dahlén, S.
 G. (se sid. 156).

Fastighetsnämndens delegerade.

Nämnden äger inom sig fördela göromålen på särskilda delegationer på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt sådan delegation eller en eller flera av sina ledamöter eller åt fastighetsdirektören att handhava särskilda förvaltningsärenden. Beslut, som på grund av sådant uppdrag fattas, skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde. I enlighet härmed har nämnden beslutit att tillsätta nedanstående särskilda delegationer ävensom att uppdraga åt ordföranden att vara medlem av samtliga av nämnden nu eller framdeles tillsatta delegationer. Fastighetsdirektören är föredragande i delegationerna. Genom beslut av nämnden den 9 oktober 1951 har fastighetsdirektören tills vidare befriats från föredragningskyldighet beträffande löpande ärenden inom husbyggnadsdelegerade, vilken skyldighet överflyttats på biträdande direktören.

Hyresdelegerade

(för handläggning av hyresärenden).

Wennström, G. E., ordf. (självskr.); Göransson, C. Gustaf E.; Nordin, E. A.; Bohman, B. G.
Suppleanter: Wedberg-Larsson, A. A. Elvira; Hjerne, K. G.; Lind, B.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skall vid förfall i första hand ordföranden samt ledamöterna hrr Johannesson och Göransson ersättas av suppleanterna hr Aronson, fru Wedberg-Larsson och hr Thörnlund i nu nämnd ordning, vice ordföranden samt ledamöterna fröken Lundgren och hr Nordin ersättas av suppleanterna hrr Modig, Hjerne och Lind i nu nämnd ordning, ledamöten hr Bohman ersättas av suppleanterna hrr Lind, Hjerne och Modig i nu nämnd ordning. Vid förfall för ledamot och samtliga suppleanter, som i första hand skola inträda, skola de vid sammanträdet närvarande suppleanterna inträda efter sin tjänstetid i nämnden och vid lika tjänstetid efter sin levnadsålder d. v. s. i följande ordning: hrr Aronson och Modig, fru Wedberg-Larsson, hrr Hjerne, Lind och Thörnlund.

Husbyggnadsdelegerade

(för handläggning av husbyggnadsärenden samt frågor rörande bostadslån och dylikt).

Wennström, G. E., ordf. (självskr.); Carlsson, C. W.; Johannesson, E. G. V.; Bohman, B. G.; Nordin, E. A.

Suppleanter: Aronson, S. A.; Hjerne, K. G.; Lind, B.; Thörnlund, J. A. F.

Fastighetsdelegerade

(för handläggning av ärenden angående gatumarkensrättigheter, tomregleringar samt dispositioner av tomträttsmark m. m.).

Wennström, G. E., ordf. (självskr.); Carlsson, C. W.; Göransson, C. Gustaf E.; Lundgren, W. E. Valborg; Bohman, B. G.

Suppleanter: Aronson, S. A.; Modig, J.-O.; Hjerne, K. G.; Thörnlund, J. A. F.

Exploateringsdelegerade

(för handläggning av vissa frågor angående utbyggnaden av Räcksta-Vällingby).

Wennström, G. E., ordf. (självskr.); Carlsson, C. W.; Berg, J. G.

Tjänstedelegerade

(för förberedande behandling av ärenden angående tjänstetillsättningar m. m.).

Wennström, G. E., ordf. (självskr.); Johannesson, E. G. V.; Lundgren, W. E. Valborg; Bohman, B. G.; Nordin, E. A.

Delegerade för förberedande behandling av ärenden angående fastighetsförvärf.

(Delegationen, som är gemensam för fastighetsnämnden och drätselnämnden, tillkom genom beslut av dessa nämnder den 17 resp. 25 juni 1947.)

Bergvall, J. H., borgarråd, ordf., Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s ordf., Grandien, A., redaktör, stadsfullm. (representanter för drätselnämnden); Berg, J. G., fastighetsdirektör, Carlsson, C. W., direktör, stadsfullm., Wennström, G. E., borgarråd (representanter för fastighetsnämnden).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av fastighetsnämndens, hyresnämndernas, hyresnämndernas centralkansli, styrelsens för bostadsförmedlingen, byggnadsnämndens och stadsplanenämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Andersson, K. G., förste verkmästare.
Hedelius, A. Hj., fil. lic.
Larsén, J. A., byggnadsverkmästare, ordf.

Suppleanter:

Lindgren, G. A., direktör.
Schützler, G. V., kontorschef.

Central förvaltning.

Till fastighetsnämndens centrala förvaltning hänföres nämndens kansli samt fastighetskontorets expedition och samtliga avdelningar med undantag för husbyggnadsavdelningen och småstugebyrån.

Stat år 1953. Utgifter: driftbudgeten 4,601,708 kr. (därav engångs 30,925 kr.), dessutom förlagsmedel 386,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,598,500 kr.

Fastighetsnämndens kansli.

Vasagatan 4, 2 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 22 35 80 (växel); expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Kansliet förestås av fastighetssekreteraren, vilken tillika närmast under fastighetsdirektören är chef för fastighetskontorets expedition (se nedan). Fastighetssekreteraren åligger bl. a. att föra protokoll vid nämndens och dess delegationers sammanträden samt att uppsätta beslutade skrivelser och utlåtanden m. m.

Fastighetssekreterare (35).

Ahlgren, I. V., tjl. (se nedan), tf. Dahlén, S. G.

Notarie (26).

Johansson, S. K., tjl. (se sid. 157), tf. Ljung-säter, N. R.

Notarie (Ex. 26).

Ljungsäter, N. R., tjl. (se ovan), tf. Thörne, O. F.

En kontorsskrivare, två kanslibiträden.

Fastighetskontoret.

Adresser och telefoner: se nedan; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Fastighetskontorets verksamhet är f. n. fördelad på dels expeditionen, dels fyra byråer (utrednings-, kameral-, industri- och småstugebyråerna), dels ock fyra s. k. fackavdelningar (gaturörelserings-, lantegendoms-, hyres- och husbyggnadsavdelningarna). Sedan fastighetsnämnden den 8 januari 1952 godkänt ett av fastighetskontoret framlagt principförslag till omorga-

nisation av kontoret har nämnden den 20 december 1952 och 14 februari 1953 på grundval av tvenne av fastighetskontoret framlagda förslag beslutat om ny organisation av kontoret. Denna organisationsplan kommer att under året föreläggas stadsfullmäktige.

Fastighetskontorets chef är fastighetsdirektören, vilken bl. a. åligger att bereda och för fastighetsnämnden föredraga de ärenden, som tillhöra dess avgörande. Vissa sådana löpande ärenden, som handläggas av nämndens delegationer, beredas och föredragas av avdelningscheferna.

Fastighetsdirektör (B 22).

Berg, J. G. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1955), Vasagatan 4, 2 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 22 35 80 (växel); mottagningstid: 11—12.

Intendent (1 kl.) tillika biträdande direktör (B 15).

Ljungdahl, L. O., Vasagatan 4, 4 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 22 35 80 (växel).

För utredning rörande fastighetskontorets organisation.

Utredningsman (20,400 kr.).

Ahlgren, I. V., fastighetssekreterare.

Fastighetskontorets expedition.

Vasagatan 4, 2 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 22 35 80 (växel).

Expeditionen, vars chef är fastighetssekreteraren (se ovan), skall ombesörja diarieföring och registrering av till fastighetsnämndens och fastighetskontorets handläggning hörande ärenden, expediering av utlåtanden, skrivelser m. m., uppsätta föredragningslistor till nämndens sammanträden samt verkställa upphandling av erforderliga kontorsförnödenheter.

Förste kammarskrivare (23).

Vakant, tf. Landström, E. B.¹

Kontorsassistent (18).

Borggren, F. W.

Två kanslibiträden, ett kontorsbiträde, en automobilförare, en expeditionsvakt, två telefonister.

Utredningsbyrån.

Vasagatan 4, 4 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 22 35 80 (växel).

Utredningsbyråns personal, som sorterar direkt under fastighetsdirektören, har att verkställa förekommande större utredningar. I avsaknad på resultatet av pågående utredningar angående fastighetskontorets organisation har

¹) Åtnjuter avlönning enligt lönegr. 21.

tills vidare till utredningsbyrån provisoriskt överförds viss del av kameralbyråns personal för handläggning av ärenden rörande stadens bostadslåne- och bidragsverksamhet — med undantag av utbetalning av byggnadskreditiv och lån — förmedling av statliga bostadslån, familjebostads- och bränslebidrag samt ansökningar om byggnadstillstånd.

Intendent (1 kl.) (B 15).

Lundwall, N. B.

Byråingenjör (32).

Hedtjärn, Å. G., tjl. (se nedan), *tf.* Jansson, B. C.

Sekreterare (30).

Swahn, C. E. E. (T.)

Ingenjör (28).

Algers, K. B., tjl. (se sid. 159), *tf.* Bergqvist, A. T.

Notarie (26).

Kjellin, B. I.

En *kontorsskrivare*, två *kanslibiträden*, en *expeditionsvakt*, ett *expeditionsvaktsbiträde*.

Bostadslåne- och bidragsärenden.

Sekreterare (30).

Dahlén, S. G., tjl. (se sid. 156), *tf.* Fredriksson, H. F.

Kamrersassistent (26).

Fredriksson, H. F., tjl. (se ovan), *tf.* Starell, K. E.

Inspektör (26).

Personne, N. E.

Förste kammarsskrivare (23).

Rydmark, A. O.

Kontorsassistenter (18).

Holmquist, B.; Morén, S. W.; Theblin, R. A., tjl. (se sid. 164), *tf.* Sennmark, H.-E.; Gerdinger, E. G., tjl. (se sid. 165), *tf.* Nygren, L. Lizette H.; Hultell, f. Radhe, E. Mary E.; Bergqvist, I. T. R.; Nyberg, K. L.

En *förste kontorist*, två *kanslibiträden*, fyra *kontorsbiträden*, ett *expeditionsvaktsbiträde* samt *tillfälligt personal*.

Normalsregleringen.

Vasagatan 4, 5 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 22 35 80 (växel).

Sedan stadskollegiet beslutit tillsätta en särskild delegation för samordning av arbetet med Nedre Normalsms reglering (se sid. 502) har inom fastighetskontoret inrättats ett speciellt organ för fullgörandet av de på fastighetsförvaltningen ankommande uppgifterna i samband med nämnda stadsreglering.

Byråingenjör och chef (16,536 kr.)
(dessutom personligt tillägg 2,700 kr.).

Hedtjärn, Å. G., byråingenjör.

Sekreterare (13,224 kr.).

Johansson, S. K.

Ingenjör (14,436 kr.).

Harding, C. H.

Underingenjör (9,684 kr.).

Silvén, B. O.

Tekniker (7,776 kr.).

Westerberg, S. K. E.

Kontorsassistent (7,428 kr.).

Carlsson, A. W.

Ett *kanslibiträde*.

Kameralbyrån.

Regeringsgatan 8—10 (postadress: postjack 1308, Stockholm 16); t. 23 46 80 (växel).

Kameralbyrån, vars chef är kamreraren, skall handhava kontorets penningförvaltning samt ansvara för utanordningsgöromål med därtill hörande anslagskontroll och granskning (med undantag för husbyggnadsavdelningen), handhava i viss omfattning bokförings- och räkenskapsgöromål, ärenden rörande taxeringar och skatter för fastigheterna, handhava brandförsäkringsverksamheten rörande stadens myndigheter tillhörande egendom samt handlägga ärenden med utbetalning av byggnadskreditiv och lån för byggnadsändamål.

Stat år 1953. (Åtgärder för bostadsbristens bekämpande) (provisoriska bostadshus m. m.) Utgifter: driftbudgeten 2,001,590 kr., dessutom förlagsmedel 600,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,290,400 kr.

(Kommunal subvention för uppförande av hyreshus m. m.) Utgifter: driftbudgeten 14,499,240 kr.; kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 5,000,000 kr. dessutom förlagsmedel 250,000,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 7,650,000 kr.

(Pensionärshem, se sid. 340.) Utgifter: driftbudgeten 1,693,300 kr. (därav engångs 36,000 kr.); kapitalbudgeten, förlagsmedel 1,725,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,693,300 kr.

(Stödlåtgärder för viss byggnadssanering.) Utgifter: kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 50,000 kr.

Kamrerare (1 kl.) (30).

Lindqvist, F. P.; t. 21 31 80; mottagningstid: 10—12.

Kamrersassistent (26).

Israelsson, L. A.

Kammarsskrivare (21).

Axelsson, J. V.; Boherg, A. O. H.

Kontorsassistenter (18).

Engström, J.; Åberg, A. J. L.; Jansson, A. O.;
en vakant, *tf. de Val*, f. Lindqvist, Gunhild,
K.; en vakant (Ex.).

Förste kontorsskrivare (16).

Skogh, f. Allenius, A. Alice, tjf. (se sid. 209),
tf. Lindqvist, Ingrid M. F.

En *kontorist*, tre *kanslibiträden* (varav
en tjänstgör på husbyggnadsavdelningen), fem
kontorsbiträden, en *expeditionsvakt*.

Industribyrån.

Kungsholmsgatan 16, 3 tr., K.; t. 52 07 10
(växel).

Industribyrån handhar fastighetskontoret tillkommande uppgifter för näringslivets främjande. Dessa omfatta bl. a. handläggning av ärenden rörande stadsplan för industriområden, exploatering av dylika områden under fastighetsnämndens förvaltning, upplåtelse till industri och liknande verksamhet samt upplagsrörelse av annan fastighetsnämndens mark, som avsatts för dylikt ändamål, frågor angående iordningställande av kommunala byggnader för uthyrning till industri- och hantverksrörelse och förvaltning av sådana byggnader samt värdering för ab. Stockholms tomträttskassa av industriomträtter. Under industribyråns förvaltning hör även den staden tillhöriga järnvägen Sundbyberg norra—Ulvsundasjön.

I hantverkshuset Tulegatan 17 — Telefonaktiebolaget L. M. Ericssons förutvarande verkstadsbyggnad — finnes en av bolaget iordningställd och till staden överlämnad minneshall över den svenska telefonindustriens grundare L. M. Ericsson och H. T. Cedergrén. Minneshallen, i vilken bolaget anordnat ett telefonmuseum, visas efter hänvändelse antingen till hantverkshusets vice värd, tel. 32 00 72, eller till stadsmuseet (jfr sid. 410).

Industribyråns chef är intendenten, vilken förutom handläggning av ovan nämnda ärenden åligger att verkställa utredning rörande industriens och hantverkets behov av mark och verkstadsutrymmen.

Stat år 1953. (Industriområden.) Utgifter: driftbudgeten 1,232,742 kr.; dessutom förlagsmedel 399,458 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,259,000 kr.

Intendent (B 13).

Grauers, Å. A.

Byråingenjör (32).

Lagerkvist, S. L. M. L:son.

Ingenjör (28).

Alván, E. A.

Biträdande ingenjörer (25).

Hagman, S.; Enerdal, T. E. (Ex.)

Underingenjör (23).

Vakant.

Maskinist och vice värd (18).

Mattsson, C. R.

Förste kontorist (15).

Sandberg, E. E.

Två *kanslibiträden*, ett *ritbiträde*, ett *expeditionsvaktsbiträde*.

Småstugebyrån.

Kungsgatan 78, 4 tr., K.; t. 520660 (växel).

I stadens trädgårdsstäder i Bromma, Brännkyrka, Enskede och Spånga uppföras fr. o. m. år 1927 med stadens medverkan s. k. småstugor, som äro fullt moderna egnahem av mindre typer.

Vid 1952 års slut hade staden medverkat till uppförande av 6,900 sådana stugor. Stadsfullmäktige hava den 16 mars 1953 bemyndigat fastighetsnämnden att vidtaga erforderliga åtgärder för uppförande av ytterligare 600 småstugor m. m.

Stugorna byggas av de blivande ägarna själva under stadens ledning. Staden tillhandahåller allt för bygget erforderligt material, som i största möjliga utsträckning är standardiserat och förarbetat. Genom småstugebyggarnas egen arbetsinsats och genom standardiseringen och därav möjliggjorda förmånliga materialinköp i stor skala under stadens förmedling nedbringas kostnaderna för stugorna på sådant sätt, att även mindre bemedlade bliva i tillfälle att skaffa sig egna hem (jfr även sid. 168). Fr. o. m. år 1939 medverkar staden även till uppförandet av något större och i fråga om inredningen mera påkostade egnahem (tjänstemannavillor), vilka uppföras av byggmästare. Insatsen som erlägges kontant, uppgår till c:a 10 % av byggnadskostnaden. Under åren 1942—1952 hava vidare på liknande sätt uppförts 209 stycken radhuslägenheter i regel om 3—4 rum och kök. Handläggningen av ärenden, som sammanhånga med uppförandet av småstugor, tjänstemannavillor och radhus, sker inom fastighetskontoret å en särskild avdelning, småstugebyrån, som förutom den egentliga nybyggnadsverksamheten även handlägger till kontoret hänskjutna ärenden rörande tidigare uppförda småstugor och villor. Byrån handhar dessutom förvaltningen och försäljningen av stadens exekutivt förvärfvade fastigheter och tomträtter av egnahemskaraktär. För småstugeägarnas räkning utför byrån uppdrag av kuratorer- och intressekontorsliknande art samt ombesörjer teckning och förnyelse av brandförsäkringar m. m.

Under byrån sorterar en reproduktions- och kopieringsanstalt.

Sedan genom k. brev den 5 juni 1936 och k. kungörelsen den 27 maj 1938, med senare

ändringar, möjlighet öppnats jämväl för i egenhem bosatta mindre bemedlade, barnrika familjer att under vissa förutsättningar erhålla statligt stöd, hava i Stockholm 659 småstugeinnehavare kommit i åtnjutande av dylikt statligt stöd i form av lån och bidrag. Ovannämnda kungörelse har numera ersatts av k. kungörelserna den 30 juni 1948 om egnahemslån och förbättringslån, med ändr. (Svf 1948: nr 546, 1949: nr 390, 1950: nr 332, 1951: nr 461, 755, 1952: nr 460) samt om familjebostadsbidrag och bränslebidrag, med ändr. (Svf 1948: nr 547, 642, 1949: nr 378, 1951: nr 462, 1952: nr 462, 773). Hittills hava 1,108 småstugeinnehavare erhållit statligt stöd i form av lån samt i vissa fall även bidrag enligt dessa senare bestämmelser.

Stat år 1953. (Småstugeverksamheten.) Utgifter: kapitalbudgeten 1,159,967 kr.; dessutom förlagsmedel för utlämnande av byggnadskreditiv m. m. 21,500,000 kr. samt avsättning till småstugufonden 1,159,967 kr.; inkomster: kapitalbudgeten 1,159,967 kr.

Arbetschef (B 13).

Tengvall, I. A.; t. 52 79 24.

Byråingenjör (32).

Vakant, *tf.* Algers, K. B.; t. 52 79 23.

Kamrerare (28).

Skållberg, N. S.; t. 52 79 22.

Biträdande ingenjörer (25).

Dolk, E. A.; Nelson, B. E. (Ex.)

Uderingenjörer (23).

Moberg, K. J.; Elgström, A. V.; Berggren, G. M.; Christell, E. L. (Ex.).

Förste kammarsskrivare (23).

Olsson, K. J.

Kammarsskrivare (21).

Carlsson, V. E.; Sturæus, N. S. S.

Instruktörer (19).

Asplund, E. Hj., *tjl.*, *tf.* Johansson, R. K.; Johansson, B. W.; Mattsson, K. H.; Borg, B. W.; Alminge, J. A.; Widell, E. A. A.; Hårdberg, K. J. R.; Hagelberg, B. G.

Verkmästare (19).

Christell, E. L., *tjl.* (se ovan).

Förrådsverkmästare (19).

Engström, P. B. E.; Boestad, J. A.

Kontorsassistenter (18).

Eriksson, A. F.; Lundholm, K. G., *tjl.* (se sid. 165); Goude, S. A. E.; Nikander, R. E.; Bengtsson, B. E. R.; Malmström, Birgit H. E.;

Englundh, Stina; Tjelder, S. I. F.; Paulsson, K.-G.

Sex instruktörer, en förrådsverkmästare, två biträdande instruktörer, tre förrådsassistent, två förste kontorister, två kontorsskrivare, ett ribbiträde, två kansli-biträden, tre förrådsbiträden, två expeditionsvakter, sju kontorsbiträden, en telefonist.

Dessutom tillfälligt anställd personal.

Reproduktionsanstalten.

Stadshuset; t. 54 05 00 (växel).

Kopieringsföreståndare (12).

Noregård, K. G. E., *tjl.* *tf.* Höjd, I. U.

En förste expeditionsvakt, tre kopieringsbiträden.

Dessutom tillfälligt anställd personal.

Gaturregleringsavdelningen.

Vasagatan 4, 1 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 22 35 80 (växel).

Gaturregleringsavdelningen har till uppgift dels att med avseende på den inre staden handlägga ärenden angående genomförande av stadsplan och tomtindeling, inköp av för stadens behov erforderliga fastigheter, upplåtelse och försäljning av staden tillhöriga tomter, friköp av ofria tomter, ekonomiska underhandlingar och avtal om genomförande av stadsplan för i enskild ägo varande markområden, värdering av enskild tomtmark i samband med tertiärbeläning eller på grund av remiss från hyresnämnd, även som frågor rörande gatumarkensättningar och gatukostnadsbidrag samt dels att beträffande de delar av ytterområdena, inom vilka marken huvudsakligen är i enskild ägo, handlägga motsvarande ärenden.

Avdelningens chef är intendenten, vilken förutom handläggningen av ovan nämnda ärenden åligger att uppgöra förberedande förslag till stadsplaneändringar för stadens fastigheter i syfte att därigenom åstadkomma ett mera ekonomiskt eller lämpligare utnyttjande av desamma samt att förteckna och bevaka stadens servitutsrättigheter.

Stat år 1953. (Gaturregleringsfastigheter.) Utgifter: driftbudgeten 14,012,206 kr. (därav engångs 95,500 kr.), dessutom förlagsmedel 1,450,000 kr., kapitalbudgeten 150,000 kr., lånemedel, i linjen 1,900,000 kr., inom linjen 10,894,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 15,013,141 kr.; kapitalbudgeten 150,000 kr.

Intendent (1 kl.) (B 15).

Vakant, *tf.* Glöbel, N. F.

Byråingenjörer (32).

Virgin, C. Å. A., tjl. (se ovan), *tf.* Petterson, B. J. Hj.;
Alván, D. M., tjl. (se sid. 161), *tf.* Pontin, H.;
Påhlman, N. A.

Byråarkitekt (32).

Vakant, *tf.* Bergsten, A. H. K.

Ingenjörer (28).

Pontin, H., tjl. (se ovan), *tf.* Wanbo, C.-M.;
Harding, C. H., tjl. (se sid. 157), *tf.* Holm, K. I.

Biträdande ingenjör (25).

Vakant, *tf.* Karlsson, L. K. V.

Förste kammarsskrivare (23)

(nuv. inneh. g 17).

Wallenberg, H. V.

Uderingenjörer (23).

Wanbo, C.-M., tjl. (se ovan), *tf.* Aldin, L. E.;
Karlsson, L. K. V., tjl. (se ovan), *tf.* Eng-
ström, K.-E. P.; Palm, E. G. O.

Kammarsskrivare (21).

Bergström, S. S. A.

Uderingenjör (19).

Engström, K.-E. P., tjl. (se ovan), *tf.* Berg-
qvist, E. F.

Ritare (19).

Arvör, K. R., tjl. (se sid. 228), *tf.* Larsson, S. A.

Kontorsassistent (18).

Fornander, Ellen M. J.

Kontorist (12).

Jiverud, K. B.

Två kanslibiträden, fem ritbiträden, ett
kontorsbiträde, en expeditionsvakt, ett
expeditionsvaktsbiträde.

Lantegendomsavdelningen.

Vasagatan 4, 3 tr. (postadress: Stock-
holm 1); t. 22 35 80 (växel).

Lantegendomsavdelningen har till uppgift att
utarbete förberedande planer för icke stadsplanela-
da markområdens utnyttjande för olika ändamål
samt förslag till dessa områdens förseende med
nödiga kommunikationer ävensom till utvidgning
av exploateringsområdena, att handhava ärenden
angående tomträttsupplåtelse för bostadsändamål
samt att uppgöra arrendekartor och utföra mät-
ningar, utstakningar och arealberäkningar för
kontorets eller andra myndigheters behov. Å
avdelningen handläggas i överensstämmelse här-
med flertalet av de förvaltningsuppgifter, som
hava avseende å de genom stadens försorg an-
lagda bostadsområdena i Bromma, Brännkyrka

och Enskede (>Stockholms stads träd-
gårdssstäder).

Avdelningens chef är intendenten.

Stadsjägmästaren handhar tillsynen och
skötseln av skogsmarken å de under nämndens
förvaltning stående jordbruksegendomarna. Han
handhar även tillsynen och skötseln av de under
vattenledningsverkets m. fl. myndigheters för-
valtning stående skogarna (jfr sid. 223).

Stadsagronomen åligger att utöva tillsyn
över de under nämndens förvaltning stående jord-
bruksegendomarna, att efterse dessas rationella
skötsel samt vidtaga lämpliga åtgärder för erfor-
derligt naturskydd, att överbaka att arrendatorerna
fullgöra sina skyldigheter, att framställa förslag
till åtgärder för ett rationellt utnyttjande av
egendomarna, därvid särskilt tillses, att all od-
lingsbar mark utnyttjas, samt att verkställa be-
siktningar och syner å egendomarna. Stadsagro-
nomen har jämväl att utöva inseeende över jord-
bruket å de under industriverksstyrelsens för-
valtning stående lantegendomarna, mot ersätt-
ning, som gottgöres av styrelsen.

Trädgårdsskonsulenterna lämna anvis-
ningar rörande tomternas ordnande och inhäg-
nad mot allmän plats och gata samt råd beträf-
fande tomternas ordnande i övrigt. Biträde läm-
nas kostnadsfritt utom i de fall, då ritningar och
anläggningsplaner påfordras, då en avgift av högst
30 kr. uttages. Nämnda tjänstemän verkställa
även sådan värdering av trädgårdsanläggningar,
som föreskrives i de av stadsfullmäktige i decem-
ber 1927 beslutade tomträttsbestämmelserna.

Stat år 1953. (Lantegendomar). Utgifter:
driftbudgeten 3,509,298 kr. (därav engångs
46,150 kr.), kapitalbudgeten, lånemedel, i linjen
274,300 kr., inom linjen 55,000 kr., dessutom
förlägsmedel 172,525 kr.; inkomster: driftbud-
geten 3,509,298 kr.

(Bostadsområden). Utgifter: driftbudgeten
11,172,164 kr., dessutom förlägsmedel 60,000 kr.,
kapitalbudgeten, lånemedel, i linjen 26,339,000
kr.; inkomster: driftbudgeten 11,172,164 kr.

Intendent (1 kl.) (B 15).

Ljungberger, A. T.

Byråingenjör (32).

Vakant, *tf.* Berg, C. A.

Ingenjör (28).

Petterson, B. J. Hj., tjl. (se ovan), *tf.* Alm,
B. Y.

Biträdande ingenjörer (25).

Alm, B. Y., tjl. (se ovan), *tf.* Edström, K. G.;
en vakant.

Uderingenjörer (23).

Edström, K. G., tjl. (se ovan), *tf.* Conradsson,
A. C. W.; Nelson, B. E., tjl. (se sid. 159),

tf. Dahl, H. O. R.; en vakant, *tf. Ohlsson*, G. L. A.

Förste kammarskrivare (23).

Widholm, N. H.; en vakant, *tf. Edlund*, B.-I.

Trädgårdskonsulenter (24).

Herkulesgatan 24, 3 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 23 67 40 (växel).

Larsson, B., tjl. (se sid. 181); *Abrahamson*, C. R.; *Johansson*, G. V.; *Sundberg*, K.-E.; mottagningstid: tisdagar, torsdagar och lördagar 9—11.

En *trädgårdsmästare* (1 kl.), en *verkmästare* (3 kl.), en *kontorsskrivare*, fem *ritbiträden*, två *kontorsbiträden*, två *expeditionsvakter*.

Koloniträdgårdsexpeditionen.

*Herkulesgatan 24, 3 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 23 67 40 (växel); expediti-
onstid: 10—15.*

Sedan föreningen Koloniträdgårdar i Stockholm genom av stadsfullmäktige den 21 februari 1921 godkänt avtal å fastighetsnämnden överlåtit den av föreningen bedrivna koloniträdgårdssamheten och fastighetskontoret sålunda kommit att hand-
hava alla direkta upplätelser för koloniträdgårds-
ändamål, har för den närmaste handläggningen
av koloniträdgårdsärenden inom kontoret upp-
rättats en koloniträdgårdsexpedition. (Jfr även
koloniträdgårdsrådet sid. 168.)

Stat år 1953. (Koloniträdgårdar.) Utgifter: driftbudgeten 193,212 kr., kapitalbudgeten, låne-
medel, i linjen 200,000 kr.; inkomster: drift-
budgeten 116,000 kr.

Föreståndare.

Vakant.

Trädgårdskonsulent (24).

Jeppson, C.; träffas säkrast måndagar, onsdagar
och fredagar 9—11.

Byggnadskontrollant (20).

Sundström, P. J. H.

Kontorsskrivare (13).

Vakant.

Jordbruksegendomarna

*Herkulesgatan 24, 3 tr. (postadress: Stock-
holm 1); t. 23 67 40 (växel).*

Stadsagronom (30).

Carlowitz, V.; träffas säkrast onsdagar och lör-
dagar 9—12.

Biträdande agronomer (20).

Lindholm, G. T.; *Rundström*, N. A.

Skogsförvaltningen.

*Herkulesgatan 24, 3 tr. (postadress: Stock-
holm 1); t. 23 67 40 (växel).*

Stadsjägmästare (32).

Olin, C. G.; mottagningstid: tisdagar 13—16.

Biträdande jägmästare (23).

Cernold, C. Å.

En *förste skogvaktare*, sex *skogvaktare*.

Vällingbyexploateringen.

I samband med exploateringen av Vällingby
(jfr sid. 155 angående tillsättandet av exploate-
ringsdelegerade för denna verksamhet) och andra
speciella arbetsuppgifter, som ålagts avdelningen,
har särskild personal tills vidare fått ställas till
förfogande.

Tjänstemän (18,552—10,800 kr.).

Martin, J. H., stadsplanesekreterare; *Alvén*, D.
M., byråingenjör; *Oldstam*, E. H., kontors-
assistent.

Landflygplatsen Skå-Edeby.

*Postadress: Vasagatan 4, C.; t. 22 35 80
(växel).*

Stadsfullmäktige beslöt den 19 februari
1940 att för framtida behov av mark för flyg-
ändamål inköpa egendomen Skå-Edeby på Svart-
sjölandet i Stockholms län för 495,000 kr. med
tillträde den 14 mars 1945. Sedermera har
träffats ny överenskommelse, av stadsfullmäk-
tige godkänd den 17 juni 1940, enligt vil-
ken tillträdesdagen ändrades till den 1 juli
1940. I anslutning hertill har mellan staden
och staten träffats avtal angående anordnande
av flygfält vid Skå-Edeby, vilket av stadsfull-
mäktige godkändes den 17 mars 1941. Arbetet
med flygfältets iordningställande påbörjades i
juni 1941 och har slutgiltigt färdigställts under
år 1944. Anläggningskostnaden har uppgått
till i runt tal 1,586,000 kr., varav 952,000 kr.
bestriits genom statsmedel. Flygplatsen har den
30 oktober 1946 av k. luftfartsstyrelsen god-
känts såsom flygplats för allmänt bruk och är
f. n. upplåten för huvudsakligen skolflygverk-
samhet.

I samband med stadens flyghamnssstyrelses
upphörande vid utgången av år 1946 har flyg-
platsens förvaltning tills vidare övertagits av
fastighetsnämnden.

Taxa. Taxa för flygplatsavgifter, fastställd
av k. m:t 5 sept. 1947 och 3 sept. 1948, med
ändr. 28 juni 1949.

Stat år 1953. (Flygplatsmark.) Utgifter:
driftbudgeten 80,034 kr.

Flygplatschef (1,200 kr.).

Florman, B.; t. 28 65 78.

En tillsyningsman.

Husbyggnadsavdelningen.

Torsgatan 21 (postadress: postfack 839, Stockholm I); t. 22 36 20 (växel).

Husbyggnadsavdelningen handlägger till fastighetsnämndens förvaltning hörande byggnadsfrågor samt utför på anmodan motsvarande uppdrag åt stadens övriga myndigheter.

Avdelningens chef är chefsarkitekten.

Organisatoriskt är avdelningen uppdelad i fem byråer.

Ekonomibyrån handhar avdelningens kamerala arbetsuppgifter.

Arkitektbyrån uppgör ritningar till ny- och ombyggnader m. m. på uppdrag av fastighetsnämnden och andra stadens förvaltningar eller kommunen närstående företag samt verkställer utredningar och lämnar in övrigt biträde och råd i arkitektfrågor. I ett flertal fall anlitar byrån privata arkitekter för utförande av vissa uppdrag.

Nybyggnadsbyrån handlägger frågor rörande ny- och ombyggnader samt rivningar och utövar ledningen vid deras utförande, uppgör arbetsbeskrivningar och kostnadsberäkningar samt verkställer utredningar av tekniskt-ekonomisk natur. För fastighetskontoret som kommunalt förmedlingsorgan verkställer byrån granskning av ritningar och ekonomiska kalkyler för byggnadsföretag, som utföras med ekonomiskt stöd av stat eller kommun samt utför värderingar och utövar viss kontroll av sådana företag. Byrån utför granskning av ritningar och ansökningshandlingar för rivningstillstånd samt avger yttranden härom.

Underhållsbyrån verkställer underhålls-, ändrings- samt vissa ombyggnadsarbeten på de under fastighetsförvaltningen stående byggnader samt utför på uppdrag liknande arbeten även åt andra stadens myndigheter. Byrån uppgör kostnadsberäkningar m. m. samt utför besiktningar och tekniska värderingar av byggnader jämte markundersökningar och avvägningar för nybyggnader. Under denna byrå sorterar jämväl en sektion för uppgörande av handlingar till och kontroll av elektriska installationer. Antalet sysselsatta arbetare, varibland även ingår arbetarna vid den till byrån hörande snickeri-verkstan (huvudsakligen avsedd för inrednings-snickerier) uppgick den 1 december 1952 till 410 man, varav 207 hos s. k. årsentreprenörer för vissa specialarbeten.

Egnahemsbyråns verksamhet berör i huvudsak byggnadsfrågor, som ha samband med stadens mark på ytterområdena, s. k. tomträttsmark. Byrån granskar ritningar till alla byggnadsföretag på sådan mark och övervakar i samarbete med stadsarkitekten områdenas utform-

ning, granskar i viss utsträckning stadsplane-förslag för tomträttsmarken, granskar ritningar och ansökningshandlingar för byggnadstillstånd och avger yttranden härom samt utövar viss byggnadskontroll och utför värderingar. Byrån uppgör dessutom på beställning av enskilda företagare ritningar till byggnader på tomträttsmark och utövar i samband härmed rådgivande verksamhet.

Stat år 1953. (Stadens husbyggnader, allmänna kostnader.) Utgifter: driftbudgeten 4,179,499 kr. (därav engångs 1,250 kr.) dessutom förlagsmedel 598,400 kr.; inkomster: driftbudgeten 4,179,499 kr. (Arbeten mot ersättning.) Utgifter: driftbudgeten 15,500,000 kr. (dessutom för arbeten som likvideras direkt genom beställaren c:a 40,000,000 kr.); inkomster, driftbudgeten 15,500,000 kr.

Chefsarkitekt (B 17).

Sterner, N. G. S. H. (förordn. t. o. m. ²⁸/₂ 1957); t. även 31 07 38.

Notarie (Ex. 26).

Linde, P. G. A. G., tjl. (se sid. 53), *tf.* Lundell, A. Å.

Ekonomibyrån.

Adress och telefoner: se ovan.

Kamrerare (3 kl.) (Ex. 26).

Lundqvist, B.

Förste kammarsskrivare (23).

Gustafson, G. W.

Kontorsassistent (18).

Thoréus, G. B. S.

Förste kontorsskrivare (16).

Carsén, f. Alfhelm, Irma J.

Förste expeditionsvakt (12).

Vakant, *tf.* Ljungberg, B.

En kontorsskrivare, tre kanslibiträden, sju kontorsskrivare, två telefonister, en expeditionsvakt, två expeditionsvaktsbiträden.

Arkitektbyrån.

Adress och telefoner: se ovan.

Föreståndare.

Chefsarkitekten (se ovan).

Byråarkitekt (32).

Larsén, N. G.

Arkitekter eller ingenjörer (28).

Karlsson, N.; Eide, E. H.; Larsson, A. G.; Siljestrand, K.-A.; Wallén, G. F. L.; en vakant, *tf.* Porret, E.; en vakant, *tf.* Alnefelt, K. V.; Alfreds, B. (Ex.).

Arkitekt (26).

Müller, I. H., tjl. (se sid. 164), *tf.* Rahmqvist, C.-F.

Biträdande arkitekter eller ingenjörer (25).

Svanström, K. H.; Jacobsson, Å. L. F.; Rahmqvist, C.-F., tjl. (se ovan), *tf.* Nygren, S. K.; Skirfors, T. G. A. (Ex.).

Underingenjör (23).

Vakant.

Biträdande arkitekt (22).

Brandel, G. J. G.

Ritare (19).

Johansson, G. J.

Två ritare, två ritbiträden.

Byggnadsbyrå.

Adress och telefoner: se ovan.

Byggnadsintendent (35).

Sahlin, E.; t. även 31 10 18.

Byråarkitekter eller byråingenjörer (32).

En vakant; Löwe, A. F. (Ex.).

Arkitekter eller ingenjörer (28).

Gewalt, O. I.; Jarne, E.

Byggnadsingenjör (26).

Modin, S. G.

Biträdande ingenjörer (25).

Ekström, E. G. D.; Lidell, S. H.; Narding, N. E. H.; Hedberg, H.; Innings, S. A.; Peterson, G. W.; Johansson, K. G. I., tjl. (se nedan), *tf.* Melin, E. O.; Nygren, E. W.; Mases, A.; en vakant, *tf.* Marcus, R. A.; Eriksson, K. E. (Ex.); Graner, C. T. (Ex.); Melin, E. O. (Ex.), tjl. (se ovan), *tf.* Darenberg, T.; Palmblad, G. W. (Ex.); Tingstam, A. K. H. (Ex.); Danielsson, H. J. (Ex.); en vakant (Ex.), *tf.* Lundberg, S. K. A.; en vakant (Ex.), *tf.* Nolcke, B.; en vakant (Ex.), *tf.* Stålkula, S.-O.; en vakant (Ex.).

Kontrollant (11,376 kr.).

Holm, E. L. E.

Underingenjörer (Ex. 23).

Bergsten, K. Å.; Dahlberg, S. A.; Marcus, R. A., tjl., (se ovan), *tf.* Blom, P. G. E.; en vakant, *tf.* Borenstedt, I. L.; en vakant, *tf.* Gidén, A.; en vakant.

Förste kammarsskrivare (Ex. 23).

Holm, E. L. E., tjl. (se ovan), *tf.* Hissing, L. O. F.

Målerikontrollant (Ex. 20).

Eriksson, E. G. I.

Kontorsassistent (18).

Fridlund, A. H.

Tre bitr. kontrollanter, en förste kontorist, en kontorist, ett kanslibitråde.

Underhållsbyrå.

Adress och telefoner: se ovan.

Byggnadsintendent (35).

Liljeberg, S. E. G.; t. även 31 05 01.

Ingenjörer (28).

Hedqvist, A. S.; Lundblad, B. E. (för elektriska sektionen); en vakant.

Byggnadsingenjörer (26).

(Distriktsingenjörer.)

Carlsson, P. E., tjl. (se sid. 194), *tf.* Bendel, T. E. (distr. I: Kungsholmen och Norrmalm); Carlsson, C. E. F. (distr. II: Östermalm och Södermalm väster om Götgatan, Brännkyrka församling och Staden Mellan Broarna); en vakant, *tf.* Danielson, G. I. (distr. III: Södermalm öster om Götgatan och Enskede); en vakant, *tf.* Johansson, K. G. I. (distr. IV: Bromma och Spånga församlingar samt kontroll av byggnadsreprentarbeten).

(Kostnadsberäknare.)

Barkdal, G. A. E.

Biträdande ingenjör (25).

Nordstrandh, E. B. W.

Underingenjörer (23).

Johannsen, K. A. S.; Clasö, C. A.; Östin, V.; Carlsson, K. J.

Kontrollanter (20)

(för specialarbeten).

Edlund, K. E., Sandberg, G. E., Dahlqvist, S. B. (Ex.) (för målningsarbeten); Nordmark, H. F. I., Sandstedt, C. I., Ohlson, K. A. (för plåtslageriarbeten); Hagström, C. J. D., Hallberg, K. G. E., Olsson, N. O. H. (för rörledningsarbeten); Carlsson, T. E. G. (för materialinköp m. m.); Johannesson, H. N. (för markundersökningar).

Åtta förste verkmästare, fem verkmästare, två målerimätare, en kontrollant, två mätare, två desinfektörer, en räkningskontrollant, en biträdande kontrollant, en förste kontorist, fem kontorister, fyra kanslibiträden, ett kontorsbiträde samt 203 arbetare (vid 1953 års början).

Egnahemsbyrå.

Adress och telefoner: se ovan.

Byråarkitekt (32).

Engström, P. E.; t. även 31 07 47.

Arkitekt (28).

Bergsten, A. H. K., tjl. (se sid. 160), *tf.* Møller, I. H.

Byggmästare (28).

Jarl, E. W.

*Biträdande arkitekter eller
ingenjörer* (25).

Ekeman, C. L.; Weckåll, M. R. T:son (värmeledningskontrollant); en vakant, *tf.* Rasmusson, A. E. G.; en vakant, *tf.* Örnbrant, R. B.

Underingenjörer (23).

Rasmusson, A. E. G., tjl. (se ovan), *tf.* Hagerstam, I.; Örnbrant, R. B., tjl. (se ovan), *tf.* Jensen, O. G.

Ritare (19).

Hagerstam, I., tjl. (se ovan), *tf.* Karlsson, H. E.
Ett kontorsbiträde, en *expeditions*vakt.

Hyresavdelningen.

*Regeringsgatan 8—10 (postadress: Stockholm 16); t. 23 46 80 (växel); expediti-
ons-tid: 9—14.*

De närmaste förvaltningsgöromålen beträffande stadens fastigheter tillkommer fastighetskontorets hyresavdelning.

Hyresavdelningen, vars chef är intendenten, har till uppgift att handhåva samtliga hyres- och arrendeupplåtelser ävensom debitering och indrivning av hyror, arrenden och avgifter samt att utöva tillsyn över samtliga under fastighetsnämndens förvaltning stående fastigheter.¹⁾

Hyresavdelningen åligger därjämte bl. a. att upprätta förslag till uthyrning eller annan användning av stadens fastigheter, att enligt beordrigande å stadens vägnar underteckna hyres- och arrendekontrakt, att föra särskilt register (hyresregister) över stadens fastigheter, lägenheter och hyresgäster, att hava närmaste vårdn om samtliga hyres-, arrende- och tomträttskontrakt med därtill hörande handlingar, att deltaga i de årliga besiktningarna å stadens

¹⁾ Vissa av stadens fastigheter förvaltas av andra kommunala myndigheter än fastighetsnämnden (drätsel-nämnden, gatunämnden, kyrkogårdsnämnden, idrotts- och friluftsstyrelsen, industriverkstyrelsen, hamnstyrelsen, slakthus- och saluhallstyrelsen, fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, folkskoleledningen, lärlings- och yrkesskolestyrelsen, biblioteksnämnden, arkivnämnden, museinämnden, sjukhusledningen, hälsovårdsnämnden samt folktandvårdsstyrelsen).

fastigheter, att i samråd med husbyggnadsavdelningen upprätta förslag till reparationer o. d. samt att vid fråga om inköp av fastighet verkställa besiktning å densamma och avgiva yttrande över hyresbelopp o. d. — Vice vär-darna åligger att utöva tillsyn över fastigheterna inom resp. vice-värdsdistrikt samt för detta ändamål ofta besöka dem, att indriva förfallna hyres- och arrendeavgälder ävensom i övrigt tillse att hyresgästerna fullgöra sina skyldigheter, att avgiva förslag till uthyrning av vissa hyresobjekt samt till behövliga reparations-åtgärder; då bristfälligheter uppstå, vilka kräva skyndsamt åtgärd, äger vice värd direkt påkalla hjälp av husbyggnadsavdelningen eller vederbör-lig entreprenör.

Stat år 1953. (Stadens hus.) A. Förvalt-ningsbyggnader. Utgifter: driftbudgeten 2,844,482 kr. (därav engångs 10,000 kr.), dessutom för-lagsmedel 260,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,895,700 kr. B. Byggnader för bostadsändamål m. m. Utgifter: driftbudgeten 9,740,402 kr. (därav engångs 210,000 kr.) dessutom för-lagsmedel 492,300 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 145,000 kr.; inkomster: driftbud- geten 8,886,314 kr.

(Natur- och kulturresevat.) Utgifter: drift- budgeten 457,266 kr., kapitalbudgeten, låneme- del, inom linjen 450,000 kr.; inkomster: drift- budgeten 214,825 kr.

(Medborgarhus och samlingslokaler.) Utgif- ter: driftbudgeten 851,352 kr. (därav engångs 11,990 kr.), kapitalbudgeten, för-lagsmedel 375,940 kr.; inkomster: driftbudgeten 746,285 kr.

(Trvättstuge- och värmecentralanläggningar.) Utgifter: driftbudgeten 108,709 kr., dessutom för-lagsmedel 331,500 kr., kapitalbudgeten, utgifter: 6,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 84,600 kr.

Intendent (1 kl.) (B 15).

Vakant, *tf.* Brobeck, E. U.; träffas säkrast 10 —11.

Notarie (26).

Vakant, *tf.* Kollberg, A. O.

Inspektör (1 kl.) (26).

Brobeck, E. U., tjl. (se ovan), *tf.* Thorell, F.
H. T.; träffas säkrast 10—12.

Förste kammarskrivare (23).

Dahlén, S. M.

Biträdande inspektör (22).

Kollberg, A. O., tjl. (se ovan), *tf.* Theblin, R.
A. (tjänstgör å Normalmsregleringen).

Kammarskrivare (21).

Edlund, B.-I., tjl. (se sid. 161), *tf.* Ringheim,
E. O. F.

Kontorsassistenter (18).

Ringheim, E. O. F., tjl. (se ovan), *tf.* Hans-

son, K. H.; *Söderdahl*, G. I. S., tjl. (se nedan), *tf. Brobeck*, f. Hallberg, Alice M.; *Wigge*, J. O., tjl. (se sid. 166), *tf. Hagwall*, Hervor M. E.; *Bergström*, f. Grönberg, Karin I.; *Oldstam*, E. H., tjl. (se sid. 161), *tf. Bergquist*, E. O. L.

Förste kontorsskrivare (16).

Pettersen, Svea T.

En kontorsskrivare, två kontorister, två kanslibiträden, tre kontorsbiträden, tre expeditiionsvakter, en telefonist, två städerskor.

Stadens fastigheter inom vice-värdsdistrikten.

Inspetör (1 kl.) (26).

Brobeck, E. U., tjl. (se sid. 164), *tf. Thorell*, F. H. T.

Vice värdar (21).

(De angivna kvällsmottagningstiderna avse ej lördag och dag före helgdag, då kvällsmottagningarna äro inställda.)

Distrikt I, omfattande Kungsholms församling och del av St Görans församling.

Jansson, G. G.; mottagning: Ulriksborg, Stadshagen, K., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 18—20; Agnegatan 34, K., första och andra helgfria dagen i varje månad 13—15; t. 50 42 37.

Distrikt II, omfattande Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar, Johannes och Engelbrekts församlingar norr om Odengatan samt Klara församling väster om Vasagatan.

Vakant, *tf. Söderdahl*, G. I. S.; mottagning: Västeråsgatan 11, 1 tr., Va., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 33 18 74.

Distrikt III, omfattande Engelbrekts församling väster om Sturegatan—Lidingövägen och söder om Odengatan samt Johannes församling söder om Odengatan.

Karlsson, J. H.; mottagning: Nimrods-gatan 24, n. b., Hjorthagen, tisdagar och torsdagar 9—10, fredagar 18—19, första helgfria tisdag och fredag i varje månad 9—11 och 17—19; Biblioteksgatan 32, n. b., Ö., lördagar 9—10, första helgfria onsdag i varje månad 9—11 och 17—19; t. 60 41 55.

Distrikt IV, omfattande Klara församling öster om Vasagatan.

Ljunberg, I.; mottagning: Mäster Samuelsgatan 43, 1 tr., C., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 20 02 02.

Distrikt V, omfattande Jakobs, Nikolai, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar samt Engelbrekts församling öster om Sturegatan—Lidingövägen.

Rydberg, F. O.; mottagning: Lilla Nygatan 12, 1 tr., C., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 20 01 31.

Distrikt VI, omfattande Katarina församling öster om Götgatan, Maria Magdalena församling öster om Timmermansgatan och söder om St Paulsgatan.

Vakant; mottagning: Tjärhovsgatan 11, t. h. på gården, 1 tr., Sö., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 40 04 15.

Distrikt VII, omfattande Sofia församling öster om Renstiernas Gata—Katarina Bangata.

Thorell, F. H. T., tjl. (se sid. 164), *tf. Gerding*, E. G.; mottagning: Malmgårdsvägen 55, Sö., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 43 42 43.

Distrikt VIII, omfattande delar av Katarina, Maria Magdalena och Högalids församlingar.

Bäckman, G. O., tjl., *tf. Lundholm*, K. G.; mottagning: Skänegatan 2, Sö., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 41 13 92.

Distrikt IX, omfattande Maria Magdalena församling norr om St Paulsgatan—Timmermansgatan—Hornsgatan samt Högalids församling norr om Hornsgatan—Ringvägen.

Vakant; mottagning: Hornsgatan 8, 1 tr., Sö., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 41 68 90.

Distrikt X, omfattande delar av Högalids och Brännkyrka församlingar.

Melin, H.; mottagning: Krukmakargatan 22, 1 tr., Sö., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—10 och 18—19; Årstadal, den 1:a och 15:e i varje månad (resp. nästföljande vardag) 12—13; t. 43 80 15.

Distrikt XI, omfattande Sofia församling väster om Katarina Bangata, Enskede församling samt del av Brännkyrka församling.

Berghill, G. E. G.; mottagning: Nynäsvägen 312, Enskede, tisdagar, torsdagar och lör-

FSN

dagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 49 11 30.

Distrikt XII, omfattande Bromma församling samt del av St Görans församling.

Vakant, *t.f.* Aronsson, S. E.; mottagning: Gustavslundsvägen 175, 1 tr., Bromma, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 17—19; t. 25 10 69.

Distrikt XV, omfattande Spånga församling samt i flera församlingar belägna provisoriska genomgångsbostäder för familjer.

Vakant, *t.f.* Wigge, J. O. (Ex.); mottagning: Regeringsgatan 10, n. b., C., t. 23 46 86, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 17—18; Parkvägen 10, Spånga, den första helgfria dagen i varje månad 13,30—15, den 15:e i varje månad 14—15; Johannelundsvägen 20, Spånga, den första helgfria dagen i varje månad 17,30—19, den 15:e i varje månad 17—18.

Portvakter och värmeledningsskötare, hissförare, städerskor.

Stadshuset.

Hantverkargatan 1, K.; t. 54 05 00 (växel).

Stadshuset visas för allmänheten vardagar kl. 10 och sön- och helgdagar kl. 12 mot en avgift av 50 öre per person samt dessutom avgiftsfritt söndagar kl. 10. Stadshustornet (med modellmuseet) hålles öppet för allmänheten alla dagar kl. 11—15 under tiden 1 maj—30 september.

Lokaler för stadens styrelse och förvaltning, som i äldre tid främst handhades av magistraten, inrymdes under denna tid i regel i rådhuset. Vid Södermalmstorg uppfördes därjämte omkring år 1670 ett »stadshus», där staden fick källarefrihet för utländska drycker till viss mängd. I denna byggnad inrymdes sedermera bl. a. lokaler för Södermalms kämnärsrätt och för ett stadens fängelse.

I den mån borgerskapets betydelse och inflytande å stadens angelägenheter växte, uppkom behovet av en samlingslokal för rådplågning i för borgarna gemensamma angelägenheter. I anledning härav uppfördes åren 1768—1776, med användande av en av riksdagen beviljad börsbyggnadsavgift å in- och utgående varor, ett börshus vid Stortorget. I detta inrymdes lokaler för borgerskapets bemedlingskommission och vissa andra borgerskapets institutioner. Efter stadsfullmäktigeinstitutionens inrättande år 1862 togs börshusets stora sal i anspråk för stadsfullmäktiges sammanträden, varjämte även beredningsutskottets sessionsrum och stadsfullmäk-

tiges expedition inrymdes i börshuset. För stadens nämnder och övriga förvaltningsorgan voro (och äro i viss utsträckning alltjämt) lokaler beredda på olika ställen i staden. På grund av den ökade omfattningen av den kommunala administrationen framträdde i början av 1900-talet behov av att åstadkomma ett lokalt sammanförande av stadens mera centrala förvaltning.

Bl. a. i detta syfte beslöto stadsfullmäktige den 27 mars 1911 att uppföra ett stadshus i kv. Eldkvarnen å Kungsholmen i enlighet med av arkitekten R. Östberg uppgjorda ritningar. Uppförandet av stadshuset uppdrogs åt en särskild, av stadsfullmäktige utsedd nämnd, stadshusnämnden. Stadshusets högtidliga invigning ägde rum den 23 juni 1923. Kostnaderna för stadshusets uppförande och inredning beräknades ursprungligen till omkring 7,000,000 kr., men stegrades sedermera avsevärt på grund av den inträdda fördyringen å materialier och arbetskraft. Totalkostnaderna för stadshusbyggnaden, inberäknat kostnader för inredning, möblering och konstnärlig dekorerings m. m. samt för ordnande av områdena omkring byggnaden, hava uppgått till c:a 17,700,000 kr. Kostnaderna hava bestritts dels med av stadsfullmäktige anvisade medel, dels med donationsmedel till ett sammanlagt belopp av omkring 1,700,000 kr. I stadshuset finnas dels vissa festivitetslokaler, dels sammanträdeslokaler för stadsfullmäktige och andra kommunala myndigheter, dels ock tjänstelokaler för kommunala verk och kontor. — Rörande stadshusets fortsatta konstnärliga utsmyckning, se sid. 493.

Stadshusets förvaltning handhaves af fastighetskontorets hyresavdelning. (Beträffande uthyrning av stadshusets festivitetslokaler gälla särskilda av fastighetsnämnden antagna bestämmelser.)

Stadshusintendent (31).

Karlsson, Å. K. A.

Förste kammarskrivare (23).

Lindskog, K. E. R.

Kammarskrivare (21).

Hallberg, O. E. S.; Govers, H. C. G. (Ex.)

Förste maskinist (18).

Gustavsson, S. M. G.

Förste kontorsskrivare (16).

Strandh, L. A.

Kontorsskrivare (13).

Olsson, S.-O. R.

En förman, tre hantverkare, en eldare, fyra portvakter, två parkvakter, en hallvakt, tre nattvakter, ett expeditionsvaktsbiträde (hissförare), en förste telefonist, två telefonister, en överstäderska, fyrtio städerskor, fyra arbetare (reparatörer).

Forsgrénska medborgarhuset.

Medborgarplatsen 2-4, Sö.; expedition: Folkungagatan 45, 5 tr., Sö.; t. 43 22 52 (förvaltaren), 43 22 64 (expedition och vaktmästare); expeditionstid: 8,30-16,15 (vårdagar och dag före helgdag 8,30-14).

Forsgrénska medborgarhuset inrymmer samlingssalar, simhall, gymnastiksal, bibliotekslokaler, studiecirkelrum m. m. Byggnaden uppfördes efter ritningar av arkitekten K. M. Westberg under åren 1936-1939 för en sammanlagd kostnad av omkr. 5,600,000 kr. Härav anvisades 1,850,000 kr. av utdelningarna ur Forsgrénska fonden, 787,000 kr. av nöjesskattemedel och 2,433,000 kr. av lånedel. Den återstående delen av byggnadskostnaden bestreds av upplupna räntor å de anvisade fond- och nöjesskattemedlen.

Stadsfullmäktige beslöt den 18 december 1942 att anordna en särskild fond för Forsgrénska medborgarhusets och Lillienhoffska husets konstnärliga utsmyckning. För förvaltningen av fonden finnes särskilt reglemente. Till fonden avsätts belopp, motsvarande skillnaden mellan inkomsterna för visning av husen och de härmed förenade direkta kostnaderna.

Förvaltare (22).

Schold, E. G.

Maskinmästare (19).

Andersson, O. H.; t. 43 12 04.

En *kontorist*, en *portvakt*, en *expeditionsvakt*, *sex arbetare* (reparatörer och eldare), *elva städerskor*.

Lillienhoffska huset.

Götgatan 48, Sö.

Byggnaden torde hava uppförts i slutet av 1660-talet eller början av 1670-talet av assessorn i kommerskollegium Joachim Lillienhoff. Arkitekt var Johan Tobias Albinus. Fastigheten har tidigare kallats Rumpfska huset efter holländske ministern Christian Constantin Rumpf, vilken enligt felaktig tradition antogs hava uppfört och bebott huset. Under tiden 1723-1743 ägdes fastigheten av engelske ministern Robert Jackson och har därefter även kallats Engelska huset. Denna benämning kvarstår i det nuvarande kvartersnamnet. År 1745 inköptes fastigheten av »St Catharina församlings fattiges herrar föreståndare» och användes som fattighus i Katarina församling till år 1888, då den av fattigvårdsnämnden överlämnades till drätselnämndens förvaltning. Byggnaden har därefter inrymt utspisningsställe, skola för efterblivna barn, bostäder, butiker m. m. Med hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värde har den ansetts böra bevaras för framtiden och där-

för under år 1939 underkastats en genomgripande restaurering.

Byggnaden inrymmer efter restaureringen föreläsningssal, klubbrum och serveringslokaler samt några kontors- och bostadslägenheter.

Förvaltare.

Schold, E. G. (se ovan).

En *städerska*.

Kommunalhuset vid Alvik.

Gustavslundsvägen 168-170, Bromma; t. 25 96 20 (vaktmästaren).

Kommunalhuset vid Alvik i Bromma inrymmer samlingssalar, studiecirkelrum, bibliotekslokaler, pastorsexpedition, fattigvårdsnämndens sociala byrå, stadsdistriktsläkarmottagning samt skolkök och sömnadsskola. Byggnaden uppfördes efter ritningar av arkitekten Th. Bergentz under åren 1939-1940 för en kostnad av omkr. 720,000 kr.

Inspektör.

Thorell, F. H. T. (se sid. 164).

En *vaktmästare* tillika *värmelednings-skötare*, två *städerskor*.

Polishuset och kv. Kronoberg (f. d. rannsakingfängelset).

(Se sid. 88.)

Maskinmästare (19).

Lehman, J. V. (se nedan).

En *maskinist*, tre *reparatörer*, fem *arbetare* (reparatörer, eldare och kollämpare).

Rådhuset.

Rådhuset uppfördes efter ritningar av arkitekten C. Westman under åren 1913-1915 för en kostnad av omkr. 2,900,000 kr. Det disponeras av magistraten och rådhusrätten samt av stadsarkivet (se sid. 67 och 405).

Maskinmästare (19).

Lehman, J. V. (se ovan).

En *förste maskinist*, tre *eldare*.

Nürnbergsfastigheterna.

Högbergsgatan 71, Sö.; t. 40 08 44; expeditionstid: 9-17.

De s. k. Nürnbergsfastigheterna (f. d. Nürnbergs bryggeri) utgöras av ett fastighetskomplex i kv. Dykärret Mindre, Dykärret och Stören på Södermalm, inrymmande bl. a. en större kylhusanläggning, inom vilken olika slag av livsmedel emottagas för lagring, en magasinsavdelning, inom vilken möbler och bohag förvaras mot avgift, samt vissa industriella anläggningar.

Förvaltare (22).

Tinggren, G. A.; t. 41 37 42.

Maskinmästare (19).

Bergquist, G. W.

Kontorsassistent (18).

Ahnström, F. V.

Kontrollveterinär

(900 kr. utan rörligt tillägg).

Larsson, R., förste stadsveterinär.

Fyra maskinister, fyra förmän, en kon-
torist, ett kanslibiträde, 15 arbetare (vid
1953 års början), en städerska.

Inkvarteringar.

*Sivertska kasernen, Tjärhovsgatan 11, Sö.;
t. 43 22 52 (kasernmästaren), 41 02 20
(vaktmästaren).*

Den s. k. Sivertska kasernen (Tjärhovsgatan
11, Södermannagatan 2) inrymmer, förutom
Katarina brandstation (Tjärhovsgatan 11) och en
fattigvårdsanstalt (Södermannagatan 2), vissa,
ursprungligen för militära inkvarteringar iord-
ningställda inkvarteringslokaler. Dessa lokaler
upplåtas mot avgift för inkvartering av del-
tagare i skol- och turistresor, kongresser och
dylikt. Beträffande den i Sivertska kasernen
anordnade fattigvårdsanstalten, se sid. 276.

Kasernmästare.

Schold, E. G., förvaltare (se sid. 167).

En vaktmästare och portvakt.

Kommunal tvättstuga.

*Kommunala tvättstugan, Sjölagårdsga-
tatan 6, C.; t. 11 97 58.*

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 15 maj
1944 har en kommunal tvättstuga inrättats inom
Staden Mellan Broarna. Anläggningen, som är
inrymd i fastigheten Sjölagårdsgatan 6 och som i
främsta rummet är avsedd att betjäna inom
nämnda stadsdel befintliga hushåll, öppnades för
allmänt bruk den 1 februari 1946.

En tvättföreståndare, ett mangelbi-
träde.

Stadens koloniträdgårdsråd.

Koloniträdgårdsrådet, som inrättades enligt
beslut den 16 januari 1918 av dåvarande lant-
egendomsnämnden, åligger att i frågor rörande
koloniträdgårdsverksamheten tillhandagå fastig-
hetsnämnden och stadens övriga myndigheter med
sakkunnig hjälp. Det åligger rådet i sådant avse-
ende bl. a. att yttra sig angående upplåtande

av nya koloniträdgårdsområden och i samband
därmed föreslagna upplåtelsevillkor, att granska
planer och ifrågasatta åtgärder för områdenas
iordningställande, att uppmärksamt följa byggnads-
verksamhet och ordningsförhållanden inom
koloniträdgårdsområdena och att härvid särskilt
handhava den av staden utövade kontrollen, att
tillhandahålla billiga tryptningar för kolonistugor
och övriga erforderliga byggnader samt att i
övrigt med uppmärksamhet följa koloniträd-
gårdsrörelsen inom staden och dess närmaste
omgivning samt göra framställningar och vid-
taga åtgärder, som kunna anses gagneliga för
rörelsens utveckling. Rådet skall jämväl enligt
särskilt beslut av fastighetsnämnden höras i
frågor, som avse upphörande av koloniträd-
gårdsverksamhet å därför upplåtna områden.

Rådet, som består av åtta av fastighetsnämnden
utsedda ledamöter jämte sju ersättare, står under
överinseende av fastighetsnämnden, till vilken det
före den 1 februari varje år skall avlämna be-
rättelse över föregående års verksamhet.

För sitt arbete äger det att anlita fastighets-
kontoret enligt närmare anvisning av fastighets-
nämnden eller fastighetsdirektören.

Instruktion. Instruktion för Stockholms
stads koloniträdgårdsråd, antagen av lantegen-
domsnämnden 16 jan. 1918 (Kf 1918: nr 36).

Ledamöter.

Wennström, G. E., borgarråd, ordf. (självskr.);
Berg, J. G., fastighetsdirektör; Cronsjoe, E. D.,
målare; Ljungberger, A. T., intendent; Svens-
son, K. A., f. d. spårvägsman; Wetterling, G.
M. W., stadsarkitekt; Ängh, C. G., lagerar-
betare; en vakant.

Suppleanter¹⁾: Lundwall, N. B., intendent;
Bladh, A. T., vaktkonstapel; Jeppson, C., träd-
gårdskonsulent; Franzén, K. E., spårvägsman;
Engström, P. E., byråarkitekt; Persson, G. E.,
affärsbiträde; Myhrman, F. A., fabriksarbetare.

Sekreterare.

Ahlgren, I. V., fastighetssekreterare.

Kommunala bostadsbolag.

Genom beslut år 1935 och senare år har
anvisats statsmedel till främjande av bostads-
försörjningen för mindre bemedlade, barrrika
familjer i form av dels bostadsansaffningslån,
dels s. k. familjebidrag, avsedda att i form av
hyresavdrag tillgodokomma barrrika familjer.
Enligt de ursprungliga bestämmelserna för denna
stödverksamhet kunde dylika lån och bidrag,

¹⁾ Suppleanterna äro upptagna i den ordning,
efter vilken de skola ersätta de ej självskrivna
ledamöterna.

under förutsättning av viss medverkan från vederbörande kommuns sida (kostnadsfria tomtupplåtelser m. m.), utgå till kommuner eller av vederbörande statliga organ, [statens byggnadslånebyrå], numera bostadsstyrelsen, erkända allmännyttiga bostadsföretag. Verksamheten reglerades av k. kungörelsen den 4 september 1935 om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer, med senare ändringar, ävensom k. kungörelsen den 30 juni 1942 om tilläggs-lån för beredande av bostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer, med senare ändring. Genom k. kungörelsen den 29 juni 1946 om tertiärlån och tilläggs-lån för flerfamiljshus ha grunderna för den statliga belåningen ändrats, och möjlighet har bl. a. skapats för s. k. allmännyttigt bostadsföretag att erhålla fastighetsbelåning intill 100 procent av byggnadsvärdet. I anslutning härtill hava stadsfullmäktige den 27 januari 1947 beslutit att till kommunala bostadsföretag och andra allmännyttiga bostadsföretag förmedla statliga tertiärlån och tilläggs-lån enligt bestämmelserna i nämnda kungörelse. Berörda kungörelse har sedermera ersatts av k. kungörelsen den 30 juni 1948 om tertiärlån och tilläggs-lån för flerfamiljshus, med ändr. (Svf 1948: nr 587, 1949: nr 377, 1950: nr 331, 1951: nr 463, 756, 1952: nr 463). Vidare hava stadsfullmäktige den 16 juni 1947 bemyndigat fastighetsnämnden att till byggnadsföretagare, vilka av nämnden godkännas såsom s. k. allmännyttiga bostadsföretag, utlämna byggnadskreditiv intill 100 procent av de av nämnden beräknade anskaffningskostnaderna. Den statliga bidragsgivningen till barnrika familjer har blivit föremål för omläggning enligt i k. kungörelsen den 30 juni 1948 om familjebostadsbidrag och bränslebidrag, med ändr. (Svf 1948: nr 547, 642, 1949: nr 378, 1951: nr 462, 1952: nr 462, 773), angivna grunder, i

huvudsak innebärande övergång till årliga fasta hyresbidrag, s. k. familjebostadsbidrag, för varje barn mot tidigare procentuella bidrag å hyran i förhållande till barnantalet. I samband därmed har vidare den förändringen vidtagits, att jämväl familjer med minst två minderåriga barn mot förut tre erhålla bidrag. Bidragen äro numera icke heller förbehållna de familjer, som bo i byggnader, uppförda av kommunala eller allmännyttiga bostadsföretag, utan familjebostadsbidrag kan även utgå inom av andra företagare producerade, efter den 1 januari 1948 färdigställda byggnader.

Jämlikt beslut av stadsfullmäktige hava i Stockholm bildats tvänne kommunala bolag med uppgift att uppföra och förvalta bostäder, nämligen aktiebolaget Familjebostäder och aktiebolaget Stockholmshem (se sid. 517 och 518). Genom beslut av stadsfullmäktige den 1 juli 1947 (Utl. 1947: nr 297) har vidare förvärvats samtliga aktier i aktiebolaget Svenska Bostäder, vilket bolag nu jämsides med de båda övriga kommunala bostadsbolagen bedriver bostadsproduktiv verksamhet. (Jfr även Byggnadsaktiebolaget Manhem, se sid. 520.) Såsom allmännyttiga bostadsföretag hava hittills godkänts fyra företag, nämligen Bostadsföreningen Hyreshus u. p. a., aktiebolaget Stockholmsbyggen, Sociala Bostadsaktiebolaget Västertorp och aktiebolaget Räckstahus.

Bostadsbebyggelse jämlikt bestämmelserna i de ovan nämnda före år 1946 utfärdade författningarna har i Stockholm även ombesörjts av stiftelsen Magna Sunnerdahls bostadshus (se sid. 145) och Arbetarbostadsfonden till minne av den 9 februari 1853 (se sid. 281).

Ang. Pensionärshemmen, se sid. 340, och Församlingshem, se sid. 617.

Stockholms stads hyresnämnder.

Hyresnämnderna.

Ordförandenas mottagningar: se nedan resp. ordförande. Expedition: se nedan hyresnämndernas centralkansli.

Den 19 juni 1942 utfärdades lag om hyresreglering m. m. Bestämmelserna i lagen skola äga tillämpning i varje stad, köping eller municipalsamhälle med minst 2,000 invånare samt, där konungen så förordnar, jämväl i annan tätbebyggd ort. Enligt lagen skall för hyresregleringens handhavande i varje kommun, där lagen äger tillämpning, utses en eller flera hyresnämnder. Dessa tjänstgöra tillika som medlingsnämnder enligt lagen den 22 juni 1939 om medling i hyrestvister. Hyresnämnd utgöres av ordförande och två ledamöter. Ordförande och suppleant för ordförande förordnas av konungen eller den myndighet, konungen bestämmer (statens hyresråd), medan ledamöterna väljas av kommunens beslutande organ. Den ene ledamoten skall äga eller förvalta till uthyrning avsedd fastighet. Den andre ledamoten, som ej må äga eller förvalta sådan fastighet, skall hava kännedom om de mindre bemedelades bostadsförhållanden. I ärende rörande annan lägenhet än sådan, som är avsedd att helt eller till väsentlig del nyttjas till bostad, skall, där det utan olägenhet kan ske, sistnämnde ledamot ersättas av ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet och ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet. För ordföranden och var ledamot i nämnden utses minst en suppleant. I fråga om suppleant skall gälla vad ovan sagts om ordförande eller ledamot, som suppleanten skall ersätta. Ordförande, ledamot eller suppleant i hyresnämnd må ej den vara som icke uppnått tjugutre års ålder, ej heller den som icke råder över sig och sitt gods. Kostnaderna för hyresnämnds verksamhet, inberäknat skäliga arvoden till ordförande och ledamöter, skola bestridas av kommunen, som även skall äga att utse revisorer för granskning av hyresnämnds räkenskaper och förvaltning.

Den egentliga hyresregleringen omfattar dels bostadslägenheter, som ej uthyras i möblerat skick, dels ock lägenheter, som icke äro avsedda att nyttjas till bostad (affärslägenheter och liknande), såvida ej hyran för dessa är bestämd att utgå med växlande belopp för skilda tider. Möblerade bostadslägenheter samt affärslägenheter, för vilka rörlig hyra utgår, underkastas endast en viss begränsad hyresreglering.

Såsom huvudprincip för hyresregleringen gäller, att högre hyra ej må mottagas eller avtalas än det hyresbelopp, lägenheten betingade den 1 januari 1942. Detta belopp betecknas i lagen som grundhyra. Om lägenheten ej var uthyrd den 1 januari 1942, skall grundhyran fastställas av hyresnämnd efter hyresläget vid nämnda tid. För lägenhet som färdigställdt senare än den 1 januari 1942, fastställer hyresnämnd grundhyran till det belopp, som med hänsyn till byggnadskostnaderna och övriga omständigheter finnes skäligt. Efter framställning av hyresvärd respektive hyresgäst eller hyressökande kan hyresnämnd höja eller sänka grundhyran.

Utöver grundhyran må hyresvärden träffa avtal om skälig ersättning för lägenhetens uppvärmning och förseende med varmvatten eller, om gottgörelse därför ingår i grundhyran, för den ökade kostnad, som för sådant ändamål åsamkas hyresvärden. Hyresnämnd äger emellertid, utan hinder av att andra grunder avtalats för beräkning av ersättning för lägenhetens uppvärmning och förseende med varmvatten, förordna att de grunder, som finnas skäliga, skola tillämpas. Nämnden må ock bestämma, hur stor del av hyra, som skäligen skall anses belöpa på dylik ersättning.

Hyresregleringen har förbundits med visst skydd för hyresgäst mot risken att tvingas avflytta från sin lägenhet. Hyresnämnd har nämligen tillagts befogenhet att på framställning av hyresgäst förklara uppsägning ogiltig, om den finnes strida mot god sed i hyresförhållanden eller eljest vara obillig. Hyresnämnd må ock, om hyresgästen samtycker därtill, förlänga hyresförhållandet mot den hyra, hyresvärden enligt bestämmelserna i lagen äger betinga sig, och på de villkor i övrigt, som finnas skäliga.

Har make genom bodelning eller skifte i anledning av äktenskapets återgång, hemskillnad eller äktenskapsskillnad tillagts hyresrätten till lägenhet, som av andra maken eller av båda makarna är förhyrd till bostad för gemensamt bruk, och vägrar hyresvärden den förre att övertaga lägenheten, äger hyresnämnden på framställning förordna därom, såframt hyresvärdens vägran finnes vara obillig.

För att hindra, att bostadsbehövandes nödläge utnyttjas, är det enligt hyresregleringslagen förbjudet att mottaga eller träffa avtal om förmedlingsprovision av hyressökande för anvisning å bostadslägenhet. Vid yrkesmässig bostadsförmedling får dock sådan utgå enligt grunder, som be-

stämmas av hyresnämnden. Denna har sålunda att utfärda taxor för ändamålet.

I samband med hyresregleringslagen infördes en lag om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m. Utan en kontroll av upplåtelse av bostadsrätt och överlåtelser av bostadsrätt och annan andelsrätt i förening eller aktiebolag, varmed följer rätt att besitta eller hyra lägenhet, skulle nämligen syftet med hyresregleringen kunna kringgås. Bostadsrättsföreningarnas upplåtelse av bostadsrätt skall enligt lagen kontrolleras på så sätt, att den ekonomiska plan, som skall inlämnas till länsstyrelsen, innan en förening kan börja sin verksamhet, först måste ingivas till hyresnämnd och godkännas av denna. Vidare stadgar lagen, att förening, som ej är bostadsrättsförening, eller aktiebolag icke utan hyresnämndens tillstånd må upplåta andelsrätt, varmed följer rätt att besitta eller hyra lägenhet. För att ytterligare säkra kontrollen av upplåtelse utav bostadsrätt föreskriver lagen, att innan bostadsrätt blivit i laga ordning upplåten ej någon må utan hyresnämndens tillstånd uppbära förskott¹ å avgift eller annat vederlag för bostadsrätt. Även kontrollen av överlåtelser utav bostadsrätt eller annan jämförlig andelsrätt omhänderhaves av hyresnämnden, vilken har att godkänna sådan överlåtelse för att densamma skall bli gällande.

För medling må hyrestvist av part hänskjutas till hyresnämnd, såframt tvisten ej dragits inför domstol, lagsökningsdomare, överexekutor eller skiljemän. Är tvisten anhängig vid domstol, äger denna på begäran av parten förordna, att tvisten före målets avgörande skall, i sin helhet eller i viss del, handläggas av nämnden. Nämnden har att, sedan tvistefrågan klarlagts, söka åvägbringa förlikning mellan parterna. Kunna ej parterna enas om förslag till förlikning, som under förhandlingarna framkommit från någon av dem, skall nämnden framlägga förslag till lösning av tvisten.

Erhåller nämndens ordförande kunskap om att inom kommunen uppkommit hyrestvist, som kan äventyra freden på hyresmarknaden, skall han, utan avvaktan att framställning om medling inkommer till nämnden, omedelbart söka förbindelse med de tvistande, göra sig noga underrättad om vari tvisten består, hemställa till de tvistande att i avvaktan på tvistens lösning icke vidtaga, vidhålla eller skärpa stridsåtgärder samt kalla de tvistande att, själva eller genom utsedda ombud, jämte, där så erfordras, representanter för de fastighetsägare- eller hyresgästorganisationer, som de tvistande må tillhöra, sammanträda inför nämnden.

Hyresregleringen trädde i kraft den 30 juni 1942 och avsåg till en början tiden intill den 1 oktober 1943. Den har härefter förlängts på ett år för varje gång och gäller nu närmast för tiden intill den 1 oktober 1954.

Part, som är missnöjd med hyresnämnds beslut, äger däröver anföra besvär hos statens hyresråd.

Beträffande skyldighet för hyresvärd att anmäla hyresledighet m. m., se sid. 177.

Genom k. kung. den 14 april 1944 har förordnats om skyldighet att lämna uppgift angående uthyrning av möblerad bostad. Enligt k. m:ts beslut den 22 juni 1944 skall sagda kungörelse äga tillämpning inom Stockholms stad fr. o. m. den 1 juli 1944.

Genom socialdepartementets ämbetskrivelser den 19 juni 1942, den 24 september 1943 och den 10 september 1948 har förordnats att Stockholms stad skall vara uppdelat i tio hyresdistrikt, varje distrikt med sin hyresnämnd. Av distrikten omfattar: första distriktet Kungsholms och S:t Görans församlingar, andra distriktet Bromma församling, tredje distriktet Klara, Jakobs och Nikolai församlingar, fjärde distriktet Matteus och Gustav Vasa församlingar, femte distriktet Johannes, Engelbrekts och Adolf Fredriks församlingar, sjätte distriktet Hedvig Eleonora och Oscars församlingar, sjunde distriktet Katarina och Sofia församlingar, åttonde distriktet Maria Magdalena och Högalids församlingar, nionde distriktet Brännkyrka och Enskede församlingar samt tionde distriktet Spånga församling.

Stadsfullmäktige hava beslutit att — med tillämpning tills vidare — följande arvoden skola utgå: till ordförande i hyresnämnd 60 kronor per förrättningsdag, dock högst för 10 förrättningsdagar per månad, till suppleant för ordförande 50 kronor per förrättningsdag, dock högst för 10 förrättningsdagar per månad samt till ledamot 12 kronor per förrättningsdag, dock att för dag, då vederbörande deltagar i såväl sammanträde som besiktning, arvodet skall utgå med 18 kronor. Till nämndsekreterare utgår arvode med 45 kronor per förrättningsdag, dock högst för 10 dagar i månaden.

Den 15 september och 17 november 1952 företogs val av tre ledamöter och nio suppleanter i envar av hyresnämnderna för tiden fr. o. m. den 1 oktober 1952 till och med den 30 september 1953 (kompletteringsval den 5 december 1952).

Betr. hyresnämndernas centralkansli, se sid. 175.

Författningar. Lag 19 juni 1942 om hyresreglering m. m., med ändr. Lag 14 mars 1952¹⁾ ang. fortsatt giltighet av samma lag. Lag 19 juni 1942 om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m., med ändr. Lag 14 mars 1952¹⁾ ang. fortsatt giltighet av lagen 19 juni 1942 om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m. K. kung. 19 juni 1942 med närmare föreskrifter ang. hyresnämndernas verksamhet, med ändr. Lag 22 juni 1939 om medling i hyrestvister, med ändr. Provisionstaxa för yrkesmässig bostadsförmed-

¹⁾ Riksdagen har den 8 maj 1953 för sin del antagit nya lagar, avseende förlängning av hyreslagstiftningen.

HyN

ling (Kf 1951: nr 37). K. kung. 14 april 1944 om skyldighet att lämna uppgift ang. uthyrning av möblerad bostad.

1:a distriktets hyresnämnd.

(Kungsholms och S:t Görans församlingar.)

Ordförande.

Kettner, J. G. R., rådman; mottagning: första torsdagen i varje månad 10—11 i rådhuset; t. 52 10 31; i övrigt efter överenskommelse.

Suppleanter för ordföranden.

Böre, C. O. H., tf. assessor; **Hammarberg, J. C.**, förste byråsekreterare; en vakant.

Ledamöter.

Thoresen, Svea M., fastighetsmäklare (fastigh.-repr.); **Larsson, C. L.**, f. d. förbundssekreterare (bostadsrepr.); **Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E.**, handelsidkarska (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Sällqvist, E. V.**, boktryckare, **Hedin, W. I.**, kamrerare, **Mähl, S. E.**, byggnadsingenjör (fastigh.repr.); **Edlund, K. E. O.**, överkonstapel, **Danielsson, E. M.**, tjänsteman, **Pettersson, K. E.**, spårvägsman (bostadsrepr.); **Johansson, C. F.**, fabrikör, **Johansson, J. M.**, färghandlare, **Gustafsson, J. E.**, frisör (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Böre, C. O. H., tf. assessor.

2:a distriktets hyresnämnd.

(Bromma församling.)

Ordförande.

Berglund, H., kansliråd; mottagning efter överenskommelse per tel. 22 45 00 el. 11 73 93.

Suppleanter för ordföranden.

Hammarberg, J. C., förste byråsekreterare; **Bernhard, B.**, hovrättsassessor; två vakanta.

Ledamöter.

Hammarlund, Å. P. E., avdelningschef (fastigh.-repr.); **Olson, E. Hj.**, revisor (bostadsrepr.); **Erlandson, A. H.**, direktör (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Björkman, A. B. U.**, byggnadsingenjör, **Fahlin, G. O. S.**, revisor, **Lindahl, F. R.**, kassadirektör (fastigh.repr.); **Ström, K. E. W.**, kontorist, **Eriksson, K. G.**, förrådsförvaltare, **Damberg, f. Sager, Sara E. L.**, fru (bostadsrepr.); **Carnefeldt, A. I.** disponent, **Josephsson, H. H.**, direktör, **Eriksson, J. A.**, möbelhandlare (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Hiljding, S. G. O., förste byråsekreterare.

3:e distriktets hyresnämnd.

(Klara, Jakobs och Nikolai församlingar.)

Ordförande.

Bergström, B. C. Hj., byrådirektör; mottagning: första torsdagen i varje månad 16,45—17,45 (1 juni—31 augusti 15,15—16,15) å hyresnämndernas centralkansli; i övrigt efter överenskommelse.

Suppleanter för ordföranden.

Hammarberg, J. C., förste byråsekreterare; två vakanta.

Ledamöter.

Hornmark, A. G. M., advokat (fastigh.repr.); **Hjertén, H. I.**, civilingenjör (bostadsrepr.); **Fahlström, E.**, läderhandlare (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Cronvall, E. Å.**, disponent, **Giertta, J. E. O. A.**, frih., fastighetsförvaltare, **Frid, C. N. H.**, ingenjör (fastigh.repr.); **Jonsson, E.**, ombudsman, **Lundqvist, E. S.**, kamrerare, **Svalhammar, G. E. E.**, spårvägsman (bostadsrepr.); **Hållén, G. T.**, direktör, **Hammar, D. E.**, pälshandlare, **Fredrikson, Anny L.**, fröken (affärslok.repr.).

Sekreterare.

André, C. B., förste byråsekreterare.

4:e distriktets hyresnämnd.

(Matteus och Gustav Vasa församlingar.)

Ordförande.

Källblad, G., hovrättsråd; mottagning efter överenskommelse per tel. 22 20 60.

Suppleanter för ordföranden.

Martenius, Å. B. A., hovrättsassessor; **Thunegard, T. O. P.**, rådman; **Ankarswärd, K. K. E. G.**, kammarrättsråd.

Ledamöter.

Bauer, C. A., fastighetsförvaltare (fastigh.repr.); **Alm, N.**, ombudsman (bostadsrepr.); **Lundmark, B. G.**, köpman (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Sjöman, N. E. G.**, direktör, **Wallmark, L. J.**, hovrättsassessor, **Liljeroth, L. H.**, byggnadsingenjör (fastigh.repr.); **Ericsson, f. Nilsson, Ruth I. L.**, fru, stadsfullm., **Lindvall, E. V.**, boktryckare, **Carlsson, A. F.**, uppboordsman (bostadsrepr.); **Josephson, G.**, grosshandlare, **Elmgren, O. G. A.**, direktör, **Bragnell, E. B.**, kamrerare (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Bernhard, B., hovrättsassessor.

5:e distriktets hyresnämnd.

(Johannes, Engelbrekts och Adolf Fredriks församlingar.)

*Ordförande.***Öhman, F. K. I.**, revisionssekreterare; mottagning efter överenskommelse per tel. 22 45 00.*Suppleanter för ordföranden.***Ankarswärd, K. K. E. G.**, kammarrättsråd; **Anderson, K. G. H.**, registrator; **Bladh, G. I.**, revisionssekreterare.*Ledamöter.***Hultin, B. A.**, major (fastigh.repr.); **Klint, G. H.**, förste kriminalassistent (bostadsrepr.); **Aronson, G. A.**, köpman (affärslok.repr.).*Suppleanter:* **Lundgren, W. E.** Valborg, advokat, **Collert, F. A.**, direktör, **Wibom, O. H. T.**, kapten (fastigh.repr.); **Persson, E. E.**, redaktör, **Orstadius, G. E.**, ombudsman, **Smedholm, C. G.**, redaktör (bostadsrepr.); **Helin, P. F.**, fil. mag., **Winell, K. B.**, direktör, **Ahl, J. W. B.**, köpman (affärslok.repr.).*Sekreterare.***Anderson, K. G. H.**, registrator.**6:e distriktets hyresnämnd.**

(Hedvig Eleonora och Oscars församlingar.)

*Ordförande.***Thelin, A. F. V.**, vattenrättsdomare; mottagning: första måndagen i varje månad 9—10 å hyresnämndernas centralkansli; i övrigt efter överenskommelse.*Suppleanter för ordföranden.***Killander, F. W. K.**, lagman; **Thunegard, T. O. P.**, rådman; **Ankarswärd, K. K. E. G.**, kammarrättsråd.*Ledamöter.***Nordin, E. A.**, kontorschef, stadsfullm. (fastigh.repr.); **Eriksson, F. M.**, faktor (bostadsrepr.); **Hölcke, S. L.**, advokat (affärslok.repr.).*Suppleanter:* **Kock, F.** Wiik, **Elsa M.**, fru, **Hultbom, G. B. F.**, direktör, **Livijn, C. G. A. Z.**, direktör (fastigh.repr.); **Johnsson, A.**, redaktör, **Hellgren, A. E.**, tjänsteman, **Rollsby, A. G.**, disponent (bostadsrepr.); **Åström, C. F. V.**, frisörmästare, **Svantesson, S. J.**, köpman, **Jonasson, O. H.**, direktör (affärslok.repr.).*Sekreterare.***Ekström, P. E.**, förste byråsekreterare.**7:e distriktets hyresnämnd.**

(Katarina och Sofia församlingar.)

*Ordförande.***Lundberg, C. G. R.**, rådman; mottagning: första fredagen i varje månad 18,30—19 i hyresnämndernas centralkansli; i övrigt efter överenskommelse.*Suppleanter för ordföranden.***Gustáv, O. E. G.**, byrådirektör; **Lundberg, A. N. V.**, exekutionsdirektör; **Irsten, B. A.**, direktör.*Ledamöter.***Ericsson, C. T.**, direktör (fastigh.repr.); **Jansson, K. S. V.**, ombudsman (bostadsrepr.); **Nilsson, J. M.**, fiskhandlare (affärslok.repr.).*Suppleanter:* **Humble, S.-O.**, ombudsman, **Lundwall, N. D.**, direktör, **Wahlén, A. G.**, bankkamrerare (fastigh.repr.); **Björkqvist, H. F.**, överkonstapel, **Örberg, L. S.**, ombudsman, **Andersson, A. A. V.**, svetsare (bostadsrepr.); **Elmblad, M. A.**, juvelerare, **Johnsson, I. W. F.**, manufakturhandlare, **Sjöstedt, K. A.**, handlande (affärslok.repr.).*Sekreterare.***Kjellgren, S.**, e. o. förste sekreterare.**8:e distriktets hyresnämnd.**

(Maria Magdalena och Högalids församlingar.)

*Ordförande.***Linder, N. E. Y.**, revisionssekreterare; mottagning: första helgfria måndagen i varje månad 16—17 å hyresnämndernas centralkansli.*Suppleanter för ordföranden.***En vakant; Gustáv, O. E. G.**, byrådirektör; **Lundberg, A. N. V.**, exekutionsdirektör.*Ledamöter.***Tullberg, H. B.**, ombudsman (fastigh.repr.); **Hallberg, B. B. L.**, typograf (bostadsrepr.); **Wallin, B. T.**, disponent (affärslok.repr.).*Suppleanter:* **Carlbring, S. E. A.**, inköpschef, **Hedwall, A. E.**, jur. kand., **Trygve, O. S.**, organisationschef (fastigh.repr.); **Olsson, J. A.**, förste kontorist, **Clässon, E. L.**, byråsekreterare, **Grill, I. G.**, bageriarbetare (bostadsrepr.); **Olsson, D. A. (S.)**, köpman, **Eckholm, A. V.**, kopparslagarmästare, **Welin, L. H. H.**, färghandlare (affärslok.repr.).*Sekreterare.***Lindquist, B.**, hovrättsfiskal.

9:e distriktets hyresnämnd.
(Brännkyrka och Enske församlingar.)

Ordförande.

Antoni, N.-F. G., överintendent.

Suppleanter för ordföranden.

Lundberg, A. N. V., exekutionsdirektör; **Gustáv, O. E. G.**, byrådirektör; **Lindencrona, G.**, byråchef; mottagning efter överenskommelse per tel. 22 45 00.

Ledamöter.

Nennert, A. T., löjtnant (fastigh.repr.); **Pettersson, E. F.**, vaktmästare (bostadsrepr.); **Svalfors, E. H.**, fabriksidkare (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Lomark, N. V.**, fastighetsförvaltare, **Hellberg, O. V.**, byggmästare, **Ålund, J.-E. W.**, kapten (fastigh.repr.); **Håkansson, E. A. F.**, tjänsteman, **Johansson, E. I.**, snickarmästare, **Löfgren, A. I.**, varvsarbetare (bostadsrepr.); **Ekström, f. Borggren, Signe L.**, fru, **Andréasson, N. R. G.**, disponent, **Andersson, K. T. H.**, köpman (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Nystedt, E. G., byråsekreterare.

10:e distriktets hyresnämnd.
(Spånga församling.)

Ordförande.

Humble, E. Y., länsnotarie; mottagning: första måndagen i varje månad 18,30—19,30 i kommunalhuset i Spånga; i öfrigt efter överenskommelse per tel. 28 20 43.

Suppleanter för ordföranden.

Spångberg, L. O., stadsadvokat; **Skiöld, L. O. R.**, förste byråsekreterare.

Ledamöter.

Carlsson, G. A., byggmästare (fastigh.repr.); **Eriksson, T. A.**, kommunalarbetare (bostadsrepr.); **Salmonson, T.**, urmakare (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Huss, K.**, kamrerare, **Johansson, J. A.**, trädgårdsmästare, **Andersson, A. K.**, byggmästare (fastigh.repr.); **Hellmark, G. E.**, dragist, **Lindroos, A. A.**, droskförare, **Jonasson, G. M.**, tjänsteman (bostadsrepr.); **Olsson, P. O.**, handlande, **Nyström, B. V.**, cykelhandlare, **Andersson, T. V.**, handlande (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Drake af Hagelsrum, H., notarie.

Styrelsen för hyresnämndernas centralkansli.

Styrelsen för hyresnämndernas i Stockholm centralkansli.

Slottsbacken 6, 1 tr., C. (postgirokontonr 90); telefon och expeditionstider, se nedan.

Den 21 november 1949 fattade stadsfullmäktige för sin del beslut i fråga om inrättande av en särskild styrelse för hyresnämndernas centralkansli, vilken styrelse bl. a. skulle handlägga frågor angående hyresnämndernas organisation, personal och ekonomi. Samtidigt anhöllo fullmäktige hos k. m:t om fastställelse av instruktion för denna styrelse. (Utl. 1949: nr 344.) Den 21 mars 1952 fastställde k. m:t med anledning härav instruktion för kansliorganisationen och den ekonomiska förvaltningen vid hyresnämnderna.

Enligt denna instruktion, som trädde i kraft den 1 juni 1952, skall personalen hos hyresnämnderna i Stockholm vara organiserad i ett centralkansli. För handläggning av frågor om centralkansliets organisation och personal samt av frågor om hyresnämndernas och centralkansliets ekonomi skall finnas en styrelse för centralkansliet.

Styrelsen tillsätter och entledigar befattningshavare vid centralkansliet med undantag för hyresnämndernas sekreterare, vilka anställas och entledigas av vederbörande hyresnämnd. Styrelsen har att på tjänligaste sätt sörja för att hyresnämnderna, i vad på styrelsen ankommer, kunna vederbörligen fullgöra sina åligganden. Styrelsen har att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde som av dem skäns.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, av vilka två ledamöter jämte två suppleanter väljas av stadsfullmäktige samt två ledamöter jämte två suppleanter väljas av hyresnämnderna bland hyresnämndernas ordförande vid gemensamt sammanträde. Styrelsen utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande.

Föredragande i styrelsen är chefen för centralkansliet, hyressekreteraren.

Instruktion. Instruktion fastställd av k. m:t den 21 mars 1952 för kansliorganisationen och den ekonomiska förvaltningen vid hyresnämnderna i Stockholm (Kf 1952: nr 8).

Stat år 1953. (Hyresnämnderna.) Utgifter: driftbudgeten 643,790 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Wennström, G. E., borgarråd, t. 54 05 00 (växel): träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Thelin, A. F. V., vattenrättsdomare (utsedd av hyresnämnderna).

Övriga ledamöter.

Bergström, B. C. Hj., byrådirektör (utsedd av hyresnämnderna).

Göransson, C. Gustaf E., ombudsman, stadsfullm.

Nordin, E. A., kontorschef, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Englund, P.-O., redaktör, stadsfullm.

Hallberg, B. B. L., typograf.

Kettner, J. G. R., rådmän (utsedd av hyresnämnderna).

Öhman, F. K. I., revisionssekreterare (utsedd av hyresnämnderna).

Sekreterare (876 kr.).

Svenonius, K.-H. E., extra sekreterare (se sid. 123).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utsågo den 19 maj 1952 tre revisorer jämte två suppleanter för dem för granskning av styrelsens räkenskaper och förvaltning under tiden 1 juni—31 december 1952.

Revisorer och suppleanter för år 1953 gemensamma för fastighetsnämnden m. fl. (se sid. 155).

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skola ordföranden och ledamoten hr Göransson vid förfall i första hand ersättas av suppleanten hr Hallberg, vice ordföranden av suppleanten hr Kettner, ledamoten hr Bergström av suppleanten hr Öhman och ledamoten hr Nordin av suppleanten hr Englund.

HyN Hyresnämndernas centralkansli.

Slottsbacken 6, 1 tr., C. (postgirokontonr 90); t. 23 30 60; expeditionstid: 10—15 (vårdagar och dag före helgdag 9—13).

Hyresnämndernas centralkansli har till uppgift, bland annat, att mottaga till hyresnämnderna ställda ansökningar och för envar av stadens hyresnämnder föra erforderliga diariér eller kortregister, att ombesörja utskrifter och expediering av hyresnämndernas kallelser, protokoll, besked om beslut samt andra skrivelser, att biträda hyresnämnderna och styrelsen med förekommande utredningar, att tillhandagå allmänheten med råd och upplysningar i frågor, som tillhöra hyresnämndernas verksamhetsområde, samt att i övrigt utföra erforderliga kansligöromål och kameralt arbete åt hyresnämnderna och styrelsen.

Hyressekreterare (37).

Bolander, K. V.; mottagningstid: företrädesvis 10—12.

Byråassistent (24).

Sewerin, N. O. G.

Kammarsskrivare (21).

Hägerstrand, H. A.

Kontorsassistent (18).

Malmstedt, L.

Förste kontorsskrivare (16).

Leipziger, M. V.

Kontorsskrivare (13).

Vakant.

Dessutom elva kanslibiträden, fyra kontorsbiträden, en telefonist, en förste expeditionsvakt, två expeditionsvakter.

Styrelsen för Stockholms stads bostadsförmedling.

Bostadsförmedlingen.

Herkulesgatan 26, 2 tr. (postadress: post-fack, Stockholm 16); telefoner och expeditionstider: se nedan (expeditionen).

Stadsfullmäktige beslöt den 16 december 1946 att godkänna en av fastighetsnämnden framlagd organisationsplan för avgiftsfri kommunal bostadsförmedling i Stockholm.

Enligt planen har den ifrågavarande verksamheten inordnats under en för ändamålet särskild inrättad styrelse, *Styrelsen för Stockholms stads bostadsförmedling*.

Styrelsen har till uppgift att dels ombesörja avgiftsfri hyresförmedling av bostadslägenheter i Stockholm dels och upprätta fortlöpande statistik över anmälda bostadsökande och lediga lägenheter samt tillhandagå stadens myndigheter med uppgifter om läget och utvecklingen på bostadsmarknaden.

K. m. t. — som genom beslut den 17 mars 1944 föreskrivit, att k. kungörelse den 3 december 1943 (Kf 1943: nr 83) om skyldighet att anmäla hyresledighet från och med den 1 april 1944 skall äga tillämpning inom Stockholms stad — har den 17 januari 1947 förordnat, att i förenämnda kungörelse avsedd anmälan från och med den 1 mars 1947 skall mottagas vid bostadsförmedlingens expedition.

För att vidga förmedlingsorganets verksamhetsområde ha stadsfullmäktige den 19 maj 1947 bemyndigat fastighetsnämnden att vid upplåtelser av staden tillhörig mark för hyreshusbebyggelse i tomträttsavtalen införa bestämmelse om skyldighet för tomträttshavare att vid uthyrning av bostadslägenheter anläta den kommunala bostadsförmedlingen. Vid behandling av ansökningar om byggnadstillstånd träffas därtill som regel överenskommelser av innebörd, att byggnadsföretagare och blivande fastighetsägare förbinda sig att uthyra lägenheterna till bostadsökande, som anvisas av bostadsförmedlingskontoret.

Under styrelsen lyder bostadsförmedlingskontoret, vars chef är indetenderad.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden,

fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för styrelsens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två kalenderår. Styrelsen väljer årligen inom sig en vice ordförande.

Instruktion. Instruktion för styrelsen för Stockholms stads bostadsförmedling, fastställd av ÖÅ 25 jan. 1947 (Kf 1947: nr 3).

Stat år 1953. Utgifter: driftbudgeten 655,356 kr.

Styrelsens för bostadsförmedlingen ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Wennström, G. E., borgarråd; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Hjerne, K. G., färghandlare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Holmin, G. H., direktör.

Larsson, G. K., förbundssekreterare.

Osbjer, Å. A., förste postassistent, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Hanson, P.-O., redaktör, stadsfullm.

Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stadsfullm.

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skall ordföranden eller ledamoten hr Larsson vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Stadig och fröken Johansson i nu nämnd ordning, vice ordföranden samt ledamöterna hrr Holmin och Osbjer ersättes av suppleanterna hrr Wanneryd och Hanson i nu nämnd ordning. I de fall, då denna ordning icke kan upprätthållas, skola de vid sammanträdet närvarande suppleanterna inträda efter sin tjänstetid i styrelsen och vid lika tjänstetid efter sin levnadsålder, d. v. s. i följande ordning: 1) fröken Johansson, 2) hr Stadig, 3) hr Wanneryd och 4) hr Hanson.

Stadig, A. G., ombudsman, stadsfullm.
Wanneryd, E. A. H., taltjänsteman.

Sekreterare

(600 kr. utan rörligt tillägg).

Jonasson, A. G., borgarradssekreterare (se sid. 123).

Bostadsdelegerade.

Styrelsen har inom sig tillsatt två särskilda delegationer — bostadsdelegerade — med uppgift att handlägga ur bostadssynpunkt ömmande och svårbedömda fall. Delegationerna tjänstgöra varannan månad. Till ordförandena i delegationerna utgå arvoden med 500 kr. enligt stadsfullmäktiges beslut den 20 april 1953.

Delegation A.

Wennström, G. E., ordf.; Holm, G. H.; Lars-son, G. K.

Delegation B.

Hjerne, K. G., ordf.; Osbjør, Å. A.; Stadig, A. G.

Suppleanter: Hanson, P.-O.; Johansson, Lilly E. E.; Wanneryd, E. A. H.

Sekreterare

(600 kr. utan rörligt tillägg).

Dahlén, S. G., tf. fastighetssekreterare (se sid. 156).

Revisorer.

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl. (se sid. 155).

Bostadsförmedlingskontoret.

Herkulesgatan 26, 2 tr. (postadress: post-fack, Stockholm 16); t. 23 73 20 (växel); expeditionstid: måndagar—fredagar 9—13 (tisdagar därjämte 17—19, dock endast för nyanmälningar), lördagar 9—12.

Intendent (2 kl.) (30)

(därjämte personligt tillägg 2,016 kr.).

Hallberg, E. G.; träffas efter överenskommelse.

Förste kammarsskrivare (23).

Westergård, S. O.; Östmark, K. E.

Kammarsskrivare (21).

Holmblad, Margit E., stadsfullm.

Kontorssassistent (18).

Odernäs, S. L. O.

Assistenter (18).

Beckman, f. Petersson, Mechtild V. I.; Borg, G. G. A.; Hylberg, S. M.

Förste kontorsskrivare (16).

Eriksson, Maj R.; Ohlsson, K.-R.; Lindell, N. K.; Roström, I. S. V.; Johansson, A. R.; Melin, f. Andersson, H. Ebba M.; Ryderberg, f. Carlsson, Valborg A.; Svanberg, K. G.; Blinke, E. R. H.; Arvidsson, G. R.; Björkman, Margit E.; Holmgren, J. S.; Järlestad, G. L.; Lindeberg, f. Malmqvist, Anna-Lisa; Norrman, S. I.; Fernqvist, B. S.

Kontorsskrivare (13).

Eriksson, Siv E.

Fyra kanslibiträden, sju kontorsbiträden, en förste telefonist, en förste expeditionsvakt, två expeditionsvaktsbiträden.